

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS

KÖZGYŰLÉSÉNEK

47/2015.(III.26.) számú

határozata

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése 2015-2019. évi gazdasági programjának elfogadásáról

A Közgyűlés

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése 2015-2019. évi gazdasági programjának meghatározásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és a határozat mellékletét képező gazdasági programot elfogadja.

k.m.f.

Dr. Kovács Ferenc
polgármester

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Erről értesülnek:

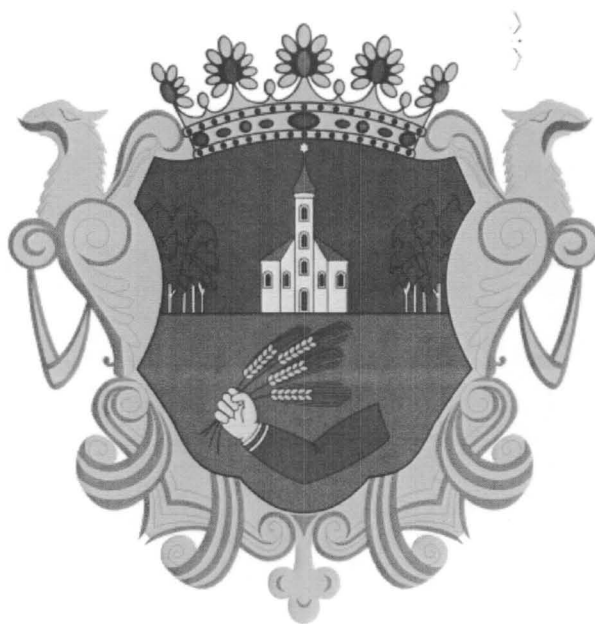
- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ A címzetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői

Melléklet a 47/2015.(III.26.) számú határozathoz:

Nyíregyháza Megyei Jogú Város

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2015-2019.

Tartalom

<u>ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP</u>	4
<u>AZ ÖNKORMÁNYZAT PÉNZÜGYI HELYZETE</u>	8
<u>ADÓPOLITIKA</u>	14
<u>SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK</u>	18
<u>ÓVODAI NEVELÉS</u>	23
<u>OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK FENNTARTÁSA, ÜZEMELTETÉSE</u>	25
<u>SZAKKÉPZÉS</u>	27
<u>KULTÚRA</u>	28
<u>CIVIL ÉLET</u>	31
<u>IFJÚSÁG</u>	32
<u>SPORT</u>	32
<u>TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS</u>	35
<u>NEMZETISÉGEKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS</u>	37
<u>TESTVÉR- ÉS PARTNERVÁROSI KAPCSOLATOK</u>	37
<u>KÖZBIZTONSÁG</u>	38
<u>KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS</u>	40
<u>VÁROSFELJESZTÉS</u>	42
<u>INTÉZMÉNYI FELÚJÍTÁS</u>	48
<u>VAGYONGAZDÁLKODÁS</u>	49
<u>VÁROSÜZEMELTETÉS</u>	50
<u>VÍZGAZDÁLKODÁS, VIZIKÖZMŰ RENDSZEREK</u>	54
<u>HULLADÉK-GAZDÁLKODÁS</u>	55
<u>TÁVHŐSZOLGÁLTATÁS</u>	58
<u>TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS</u>	59
<u>ÖSSZEGZÉS</u>	59

BEVEZETÉS

Az előző négy évre szóló gazdasági program megalkotásakor alapelveként határoztuk meg, hogy a ciklusra szóló gazdasági program valós kiindulási pontokra stabilan épüljön, a benne megfogalmazott prioritások összhangban legyenek a város gazdasági teljesítő képességével, a fejlesztési elképzelések pedig az itt élők valós igényeivel. Az Önkormányzat akkori súlyos pénzügyi helyzete, a tetemes adósságállomány a programalkotáskor szerénységre intett bennünket.

Most elmondhatjuk, hogy egyrészt saját racionalizálási döntéseink következetes végrehajtásának, valamint a Magyar Állam adósságkonszolidációjának eredményeként egy stabil pénzügyi helyzetben kezdhetjük el az új önkormányzati ciklust, alkothatjuk meg közös programunkat.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. Összhangban az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval, mely 2014-2020. közötti időszakra vonatkozóan határozza meg Magyarország legfontosabb fejlesztéspolitikai céljait és elveit Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Gazdasági Programját 2015-2019-ig tartó időszakra javasoljuk meghatározni.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) kötelezően előírja, hogy a gazdasági program - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket, ezért a terv készítésekor figyelembe vettük Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Területfejlesztési Koncepciójának városunk fejlesztésére vonatkozó aspektusait.

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott területi terveknek. A folyamat részeként Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata – a fenntartható városfejlesztési programja keretében – elkészítette településfejlesztési koncepcióját és integrált településfejlesztési stratégiáját, valamint közreműködött a 2014-2020-as területi alapú fejlesztések megtervezésében. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a koncepcióra épülve kijelöli a középtávon elérendő fejlesztési célokat, a megvalósítást szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit.

A város a tervezett programjai megvalósításához a Terület- és Településfejlesztési Operatív programból részesül dedikált forrásban, továbbá pályázat útján az ágazati operatív programok fejlesztési forrásaiból is részesülhet.

A város településfejlesztési koncepciójában és integrált településfejlesztési stratégiájában megfogalmazott célok eléréséhez az operatív programok támogatására természetesen szükség is van, ugyanakkor az egyes programok pályázati kiírásainak részletes feltételrendszere, eljárásrendje fogja meghatározni az egyes projektek támogathatóságát, illetve a támogathatóság mértékét.

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP

Nyíregyháza **Magyarország hetedik legnagyobb népességszámú** települése, népessége a két népszámlálás között 0,8%-al növekedett, amely a jelenlegi népesedési tendenciák figyelembevételével kimondottan jó eredménynek számít. A város korstruktúrája az országos átlaghoz és a többi megyei jogú város átlagához képest jóval kedvezőbb képet mutat.

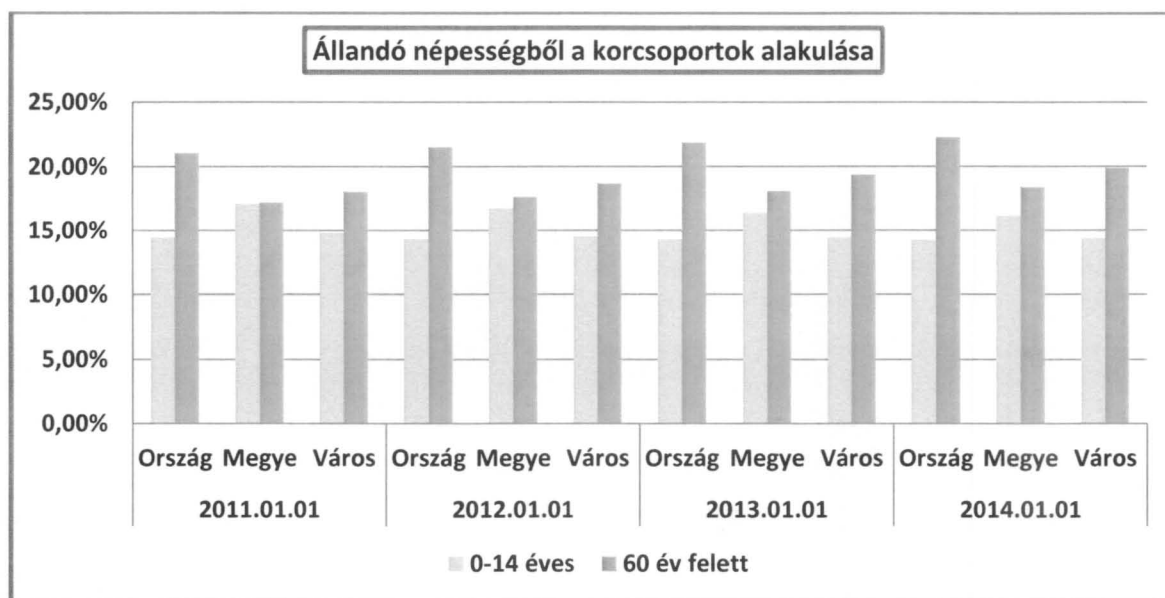
A népességszám alakulásának rövid és hosszabb távú vizsgálata elengedhetetlen a térségi tendenciák feltérképezéséhez. A népesség mozgása meghatározó tényező lehet új telephely választásakor, az értékesítési hálózatok átstrukturálásakor vagy akár az egyes ellátási körzetek kialakításakor.

Nyíregyháza	2013.01.01. (fő)	2014.01.01. (fő)
Lakónépesség száma	118.185	118.164
Állandó népesség száma	119.160	119.494
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	3.215	3.223
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	3.602	3.544
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	10.411	10.455
Állandó népességből a 15-17 évesek száma	3.890	3.760
Állandó népességből a 18-59 évesek száma	73.434	73.019
Állandó népességből a 60-x évesek száma	24.608	25.493
Állandó népességből a 18-54 éves nők száma	32.725	32.553
Állandó népességből az 55-x éves nők száma	20.268	20.683
Állandó népességből a 18-59 éves férfiak száma	35.496	35.358
Állandó népességből a 60-x éves férfiak száma	9.553	9.918

Forrás: KSH

Állandó népességből korcsoport	2011. 01. 01.			2012. 01. 01.			2013. 01.01.			2014. 01.01.		
	Ország	Megye	Város	Ország	Megye	Város	Ország	Megye	Város	Ország	Megye	Város
0-14 éves	14,45%	17,06%	14,80%	14,33%	16,70%	14,56%	14,28%	16,37%	14,46%	14,26%	16,13%	14,41%
60 év felett	21,09%	17,21%	18,05%	21,50%	17,66%	18,71%	21,89%	18,08%	19,33%	22,26%	18,41%	19,89%

Forrás: KSH

Az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) elkészítését egy részletes **megalapozó vizsgálat** (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg.

A megalapozó vizsgálat – számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatja a város gazdasági és társadalmi folyamatait, legfőbb erősségeit, adottságait, valamint gyengeségeit, problémáit. Az ITS városi szintű helyzetelemzésének megállapításai:

- Nyíregyháza kedvező közlekedés-földrajzi, geopolitikai kapcsolatokkal rendelkezik, egy nyitott város, amelyre erős nemzetközi beágyazottság jellemző. Különösen **határmenti kapcsolatai** erősek a szomszédos nagyvárosokkal.
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén belül városunk centrumpozíciót tölt be, egyértelműen a **megye gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási, közszolgáltatási centruma**.
- Nyíregyháza társadalmi versenyképessége sokat javult az elmúlt évtizedben. Általánosságban elmondható, hogy minden **képzettségi mutató** alapján az országos átlagnál kedvezőbb helyzetű és jelentős javulást mutat a 2001-es népszámláláshoz képest. Csökkent az alacsony iskolai végzettségűek aránya és nőtt a felsőfokú végzettségűek száma.
- Erősödött a városi lakosság identitástudata, lokálpatriotizmusa, nőtt a helyi lakosság körében a társadalmi felelősségvállalás és a civil aktivitás.
- Nyíregyházán a munkaképes korú lakosság, azaz a 15-64-éves korúak **foglalkoztatottsága** az elmúlt tíz évben növekedett. A városi lakosság 40,5%-a tartozik a foglalkoztatottak közé a legutóbbi népszámlálási adatok tükrében, ez az arány az országos átlagnál 1%-kal magasabb. A megyei jogú városokat tekintve, ezzel az aránnyal a 15. helyen áll Nyíregyháza. A 2012-es adatok alapján, Nyíregyházán 7.287 fő volt **munkanélküli**, az ezredforduló óta folyamatosan növekedett a munkanélküliek száma és ezzel együtt a városi munkanélküliségi ráta, mely a gazdasági válság első évében növekedett meg erőteljesen, 6,1%-ról 8,5%-ra. Nyíregyházán a **bruttó átlagkereset** elmarad az országos átlagkeresettől, a megyei átlagkeresettől viszont magasabb.
- A **humán közszolgáltatások** területén is jelentős fejlődés történt az elmúlt években. Elsősorban az oktatási-nevelési intézmények (kiemelten az óvodai ellátás), az

egészségügyi fekvőbeteg ellátás (Jósa András Oktató Kórház), a közművelődési intézményrendszer (könyvtár, művelődési ház, városi galéria, múzeum), a közigazgatási közszolgáltatásokat tömörítő infrastrukturális hálózatok korszerűsítésében történtek jelentős előrelépések.

- Nyíregyháza kedvező demográfiai helyzetét jelzi, hogy növekedett az **óvodába** beírt gyerekek száma, ezzel együtt pedig az óvodai ellátás kapacitásproblémái is mérséklődtek. Az **általános iskolások** száma az elmúlt évtizedben fokozatosan csökkent. A **középiskolások** száma az ezredfordulótól egészen 2009-ig folyamatosan növekedett, azonban az utóbbi években már a stagnálás és mérsékelt csökkenés jelei mutatkoznak. A városban működő **felsőoktatási** intézmények közel tízezer hallgató oktatását végzik. Nyíregyházán található a Nyíregyházi Főiskola, a Debreceni Egyetem OEC Egészségügyi Kara, a Gábor Dénes Főiskola és a Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola. Noha jelenleg Nyíregyháza rendelkezik Magyarország egyik legkorszerűbb infrastruktúrájú campusával, ennek ellenére a főiskolai hallgatólétszámban drámai csökkenés következett be.
- A települési önkormányzat az **egészségügyi alapellátás** körében gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról. Ezen felül Nyíregyháza Megyei Jogú Város gondoskodik az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóságon keresztül az otthoni szakápolás és hospice palliatív ellátás megszervezéséről, valamint a hajléktalanok ellátására háziorvosi szintű gyógyító-megelőző ellátást biztosít, hajléktalanokat ellátó háziorvosi praxis formájában. Nyíregyháza Megyei Jogú Városban jól kiépült a **szociális és gyermekjóléti ellátások** rendszere. Az ellátások, szolgáltatások biztosítása egyrészt jogszabályi kötelezettség, másrészt a helyi társadalmi, gazdasági jellemzők alapján önként vállalt feladatként biztosítottak.
- **Befektetési szempontból** Nyíregyháza Kelet-Magyarország egyik kiemelkedő szigete, a város tökevonzó képessége kifejezetten erős. Nyíregyháza egy modern, nagy gazdasági potenciállal rendelkező város, ahol a közelmúltban az országos átlagot is meghaladta az új, munkahelyteremtő és megtartó beruházások száma. A város gazdasági életére a **folyamatos fejlődés** a jellemző. A jelenlévő dán, svéd, osztrák, francia, német cégek, a vegyes vállalatok és multinacionális vállalatok, valamint a jelentős számú magyar vállalkozás fontos szerepet töltenek be Nyíregyháza gazdasági életében. A megyeszékhely három ország határánál elhelyezkedve dinamikusan fejlődő gazdasági és logisztikai központként szolgálhat a Kelet kapujaként. **Fő húzóágazatai** a műanyagipar, gépipar, vegyipar, papíripar, mikroelektronika, háztartástechnika, gumiiipar, autóipar, építőipar, a kívánt pozíciót erősítő kiterjesztési pontjai a nemzetközi logisztikai, kereskedelmi és pénzügyi szolgáltatások, K+F igényű iparágak és a turizmus lehet a jövőben.
- Nyíregyháza Ipari Parkjának beépítettsége jelentősen megnőtt az elmúlt években, amely szükségessé tette új ipartelepítésre alkalmas területek létrehozását. Létrejött a város új, nyugati iparfejlesztési és gazdaságfejlesztési övezete a LEGO gyár telephelyfejlesztésének hatására. Az elkövetkező években az ipartelepítés fő iránya erre a területre fog fókuszálni. Nagy kiterjedésű barnamezős ipari területek vannak a déli ipartelepen, azonban itt is folytatódott a területek betelepülése. A legjelentősebb gazdasági beruházás Nyíregyházán a 2012-2014 között megvalósuló LEGO gyár építése volt.

- Nyíregyháza az elmúlt évtizedben rendkívül nagy erőfeszítéseket tett a **turizmus fejlesztésére**: a helyi gazdaságfejlesztés egyik fő irányvonalává vált a város iránti idegenforgalmi kereslet növelése. 2009-ben tíz éves mélyponton volt a vendégforgalom. 2010 óta a tendenciák megint pozitívak: 2012-ben 17 ezerrel több turista érkezett a városba, mint 2009-ben, de még így sem érte el a gazdasági recesszió előtti évek értékét. Kiugró növekedés a 2013-as évben történt, ekkor a város vendégéjszaka forgalma már megközelítette a 160 ezer főt. Nyíregyházán kifejezetten magas a külföldi vendégek aránya, jelenleg meghaladja a 30%-ot.
- A **lakásépítési tendencia** dinamikus növekedést mutatott egészen 2004-ig, azóta folyamatos csökkenő tendencia figyelhető meg. A város lakásállománya folyamatosan növekszik, de 2008 óta már egyre kisebb mértékben, amely egyértelműen a gazdasági recesszióval és az ingatlanválsággal van összefüggésben. 2000 és 2011 között megfigyelhető, hogy egyre kevesebb lakás szűnt meg. Nyíregyháza lakásainak korösszetétele kedvező.
- A város területén minőségi, többségében önkormányzati tulajdonban lévő **településüzemeltetési szolgáltatások** érhetőek el. A legtöbb közüzemi szolgáltatás terén szintén látványos fejlődés ment végbe a 2007-2013. fejlesztési ciklus időszakában.
- **Városrendezési** szempontból a legnagyobb problémát továbbra is a várostestbe ékelődő iparterületek jelentik, amelyek forgalomnövekedést eredményeznek, illetve konfliktust idéznek elő a szomszédos lakóterületekkel. Ezt fokozza, hogy az iparterületek sok esetben funkcionális és vizuális zavarokat is okoznak. Továbbra is jelentős **városszerkezeti probléma** Nyíregyházán, hogy a város szerkezetét meghatározó közúti gyűrűk nincsenek befejezve, bár ebben a tekintetben komoly előrelépések történtek az elmúlt években.
- A Nyíregyháza külterületén található **bokortanyák** egyedi, különleges településszerkezeti adottságot jelentenek, országosan is egyedülálló értéket képviselnek. A bokortanyák állapota változó, mind gazdasági, mind társadalmi szempontból.
- Nyíregyháza **felszíni vizeinek** állapota továbbra is jónak mondható. A város területén több ökológiai és rekreációs szempontból jelentős vízfelület található.
- A belvárosi és bizonyos lakótelepi **zöldfelületek** állapota sokat javult a város-rehabilitációs projekteknek és folyamatos közterület fejlesztéseknek köszönhetően, azonban a város zöldfelületeinek nagy részén a növényállomány felújításra szorul.
- A talaj környezeti terhelése csökkent, ugyanis a **hulladék rekultivációs fejlesztések**, illetve a szennyvízberuházás egyaránt mérsékelte a talajszennyezést, a talajba kerülő káros anyagok szivárgását.
- Az egyik legkedvezőtlenebb környezeti folyamat a **levegőtisztasággal** kapcsolatos, több alkalommal alakult ki szmog a városban. A levegő minőségét a természeti tényezők mellett (talajviszonyok, uralkodó szélirány, csapadék, stb.) elsősorban a mezőgazdálkodás, a szolgáltatóipar, a közlekedés, valamint a lakossági tüzelés határozza meg. Nyíregyháza város levegő minőségével kapcsolatban nitrogén-oxidoknál és szén-monoxidnál a szennyezettség egyértelmű csökkenése figyelhető meg, azonban a tendencia a szállópor (PM₁₀) frakciónál nem ilyen egyértelmű. A fűtési félév napi határérték túllépései esetén megfigyelhető, hogy a napi maximumok nem a közlekedési csúcsok idejére esnek. Bár a reggeli és délutáni nagy forgalmi időszakok hatása is kimutatható, de ettől jelentősebb a délután 18 órától 21-

22 óráig jelentkező napi csúcs a PM₁₀ komponens tekintetében, ami a meteorológiai viszonyok mellett a lakossági fűtésre vezethetőek vissza.

AZ ÖNKORMÁNYZAT PÉNZÜGYI HELYZETE

Az önkormányzat pénzügyi helyzete - mint az már több anyagban is publikálásra került – stabilizálódott. Ebben nagy szerepe volt a fegyelmezett, takarékos gazdálkodásnak, valamint a 2014. február 28. napjával lezárult önkormányzati adósságkonszolidációnak, mely során a Magyar Állam két ütemben átvállalta az önkormányzatok 2012. illetve 2013. december 31-én fennálló hitel/kötvény állományának teljes összegét.

A 2010. évi zárszámadás adatait a 2014. évi tényadatokkal összehasonlítva különösebb indokolás nélkül egyértelmű és hű képet kaphatunk erről:

- Most 33.033 eFt hitelállomány áll szemben az akkori 18.346.980 eFt-al,
- Most 914.080 eFt a ki nem fizetett szállítói tartozás az akkori 2.084.585 eFt ellenében, de a jelenlegiből 524.523 eFt a projektek szállítói finanszírozása miatt áll fenn, hiszen ennek kifizetése a közreműködő szervezet által közvetlenül a szállítónak történik.

A költségvetés szerkezete és a várható tendenciák

A költségvetés **bevételei** az előző időszakban az alábbiak szerint teljesültek:

	ezerFt-ban!	
Megnevezés	2010. évi teljesítés	2014. évi teljesítés
Önkormányzatok működési támogatásai	10 541 778	6 328 641
Működési célú támogatások ÁH-n belülről	1 827 150	1 055 179
Felhalmozási célú támogatások ÁH-n belülről	53 545	11 895 123
Közhatalmi bevételek	11 124 284	8 869 548
Működési bevételek	2 827 904	1 942 720
Felhalmozási bevételek	831 816	126 507
Átvett pénzeszközök	1 782 738	165 871
Hitel, kölcsönfelvétel ÁH-n kívülről	2 700 935	33 033
Maradvány igénybevétele	826 127	3 985 031
Költségvetési bevétel összesen	32 516 277	34 401 653

A bevételek szerkezete drasztikus átalakuláson ment keresztül az előző önkormányzati ciklusban, mely az alábbi okokra vezethető vissza:

- Az önkormányzat működési támogatásának csökkenése az állami valamint egyházi fenntartásba került intézmények normatív támogatásának megszűnése miatt következett be.
- A működési célú támogatás összege szintén csökkent, mely annak tudható be, hogy a Járási Hivatalhoz átkerült szociális segélyek után korábban visszaigényelhető támogatásrész már nem illeti meg az önkormányzatot.

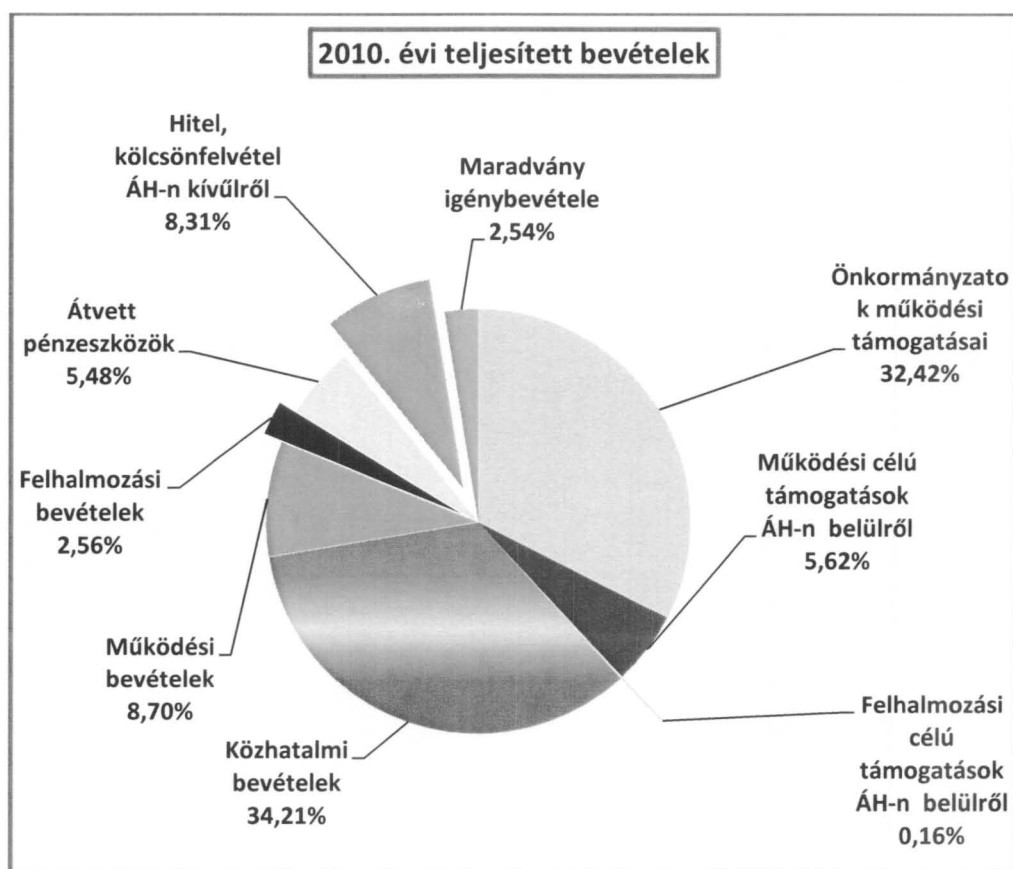
- A felhalmozási célú bevételek valamint az átvett pénzeszközök a folyamatban lévő projektek ütemének függvénye, tendenciózus következtetések nem vonhatók le ennek alakulását illetően (szennyvízberuházás, AGORA).
- A közhatalmi bevételek önkormányzatoktól történő elvonása az állami ellátórendszerek átalakításával, többek között a már említett oktatási rendszer átalakításával függ össze. Megszűnt az illetékbevétel, a személyi jövedelemadóból származó bevétel, valamint elvonásra került a gépjárműadó 60 %-a.
- Működési hitel, mint forrást kiegészítő elem már nem jöhet szóba a stabilitási törvény életbelépését, valamint a gazdálkodási szabályok szigorítását követően. Ez érthető is, hiszen a Magyar Állam az önkormányzatok adósságállományának teljes átvételét követően nem szeretné, ha a rendszer újra generálná azt.
- A maradvány növekedése összefügg az előzőekkel, illetve az önkormányzat saját döntése alapján következetesen végigvitt intézményi és támogatási rendszereinek racionalizálásával, valamint azzal, hogy a Magyar Kormány önkormányzatunk működéséhez az eltelt időszakban rendkívüli támogatással többször is hozzájárult.

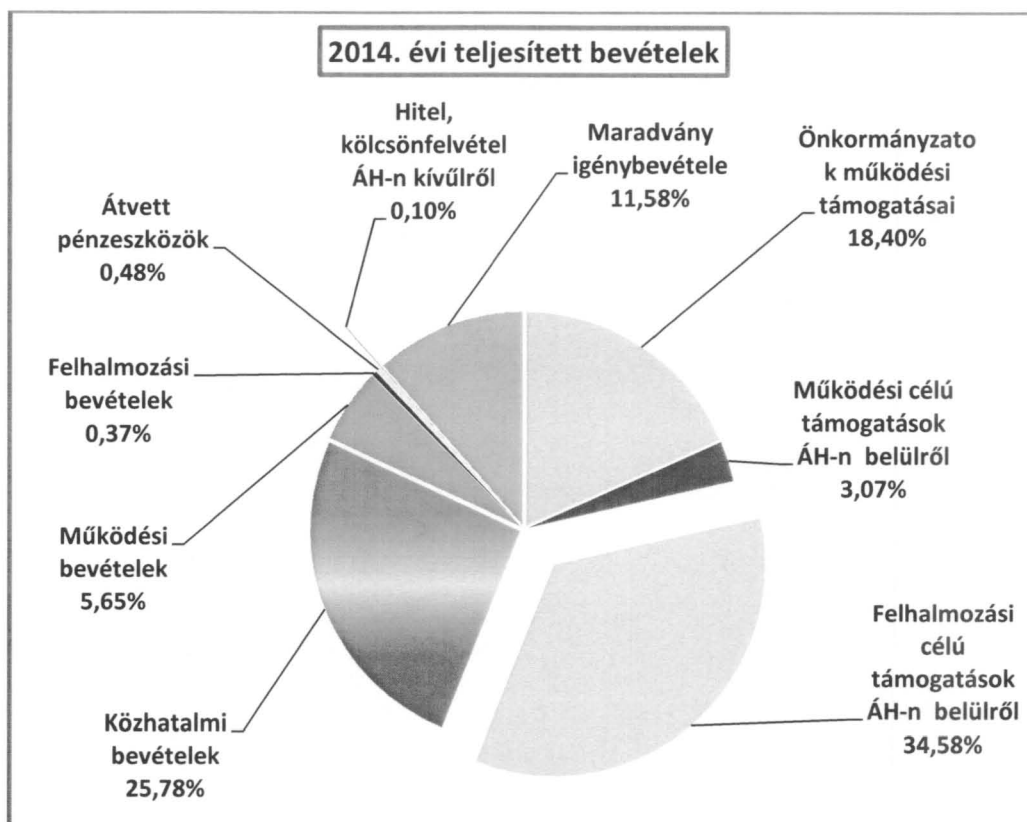
A jövőben mérsékelt növekedéssel számolunk a bevételeket illetően.

- Várhatóan emelkedik az önkormányzati hozzájárulás a tervezett központi intézkedések következtében (pl. ingyenes étkeztetés, közszolgálati életpályamodell). (Ez természetesen a kiadási oldalon is megjelenik majd, remélhetőleg nullszaldósan.)
- A közhatalmi bevételek az ipartelepítéseknek, a turistaforgalomnak köszönhetően növekedhetnek, de ez az adóalanyok számának állandósága mellett is bekövetkezhet a gazdaság növekedési pályára állítását követően.
- Hitelfelvétellel is számolunk a program első évében, mivel a kedvezményes kamatozású 600.000 eFt összegű MFB-s hitelből 33.033 eFt-ot hívtunk le, valamint az ez évi intézményi és útfelújításokhoz 750.000 eFt összegű felhalmozási kölcsönt kívánunk igénybe venni. Nem lenne szükség a hitelfelvételre, de a 2005. évben kibocsátott Sóstó Kötvény miatti kezességvállalásból eredő kötelezettség teljesítése 2.527.950 eFt-ba került, és az Önkormányzat a Gazdasági Program időszaka alatt meg szeretné oldani a legégetőbb útépitési, útfelújítási gondokat, hiszen ezen a területen több évtizedes elmaradásokat kell pótolni. Ugyanakkor az intézmények ütemezett felújításáról sem kívánunk lemondani.
- Költségvetési maradvány felhasználás címén 2.677.302 eFt-al számolunk, mely a projektek elkülönített számláin lévő támogatásának felhasználását jelenti (pl. BUSZACSA, Sóstó, évvégi központi támogatás).
- A felhalmozási bevételek terén nem számolunk jelentős elmozdulással, mivel áron alul a továbbiakban sem kívánjuk értékesíteni az értékes önkormányzati (különösen belvárosi) ingatlanokat, ugyanakkor nem lehet célunk a belvárosi üzlethelyiségek áron aluli bérbeadása sem.

Megnevezés	A Stabilitási törvény szerint tervezett önkormányzati saját bevételek (ezer Ft-ban!)				
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Helyi adók	9 050 000	9 045 000	9 200 000	9 200 000	9 200 000
Osztalék, koncessziós díj, hozambev.	85 000	-	-	-	-
Díjak, pótlékok, bírságok	97 000	83 000	82 000	82 000	82 000
Tárgyi eszközök, immateriális javak, vagyoni értékű jog értékesít., vagyon hasznosításából származó bevétel	106 807	75 000	65 000	95 000	95 000
Tartós részesedések értékesítése	-	-	-	-	-
Privatizációból származó bevételek	-	-	-	-	-
Garancia- és kezességvállalással kapcsolatos megtérülés	800	-	-	75 235	76 270
Bevételek összesen	9 339 607	9 203 000	9 347 000	9 452 235	9 453 270

A két grafikon a bevételek szerkezetét mutatja be:

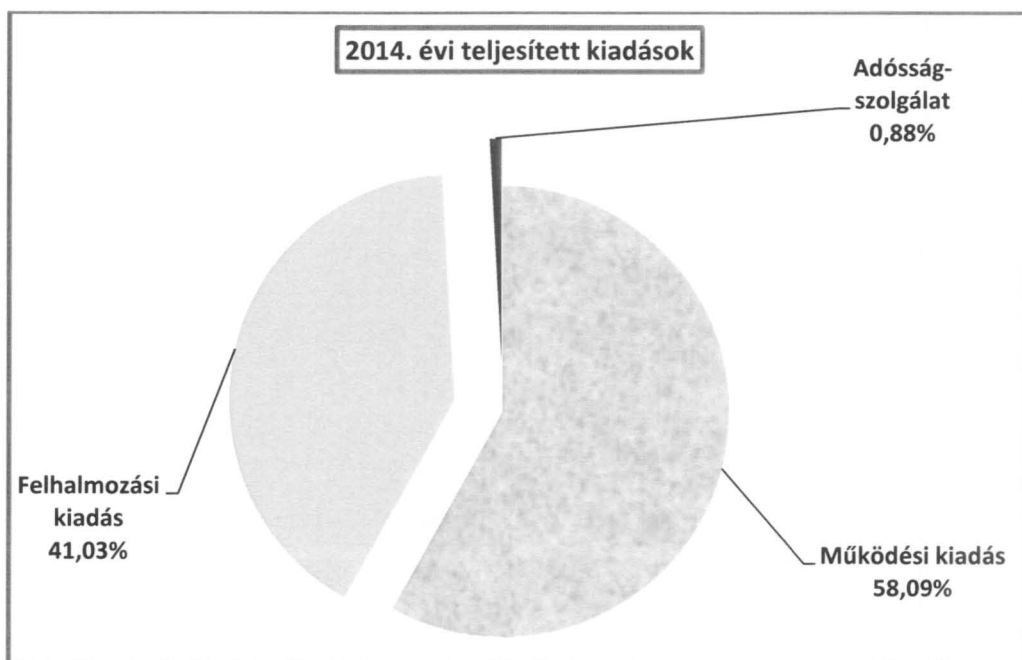
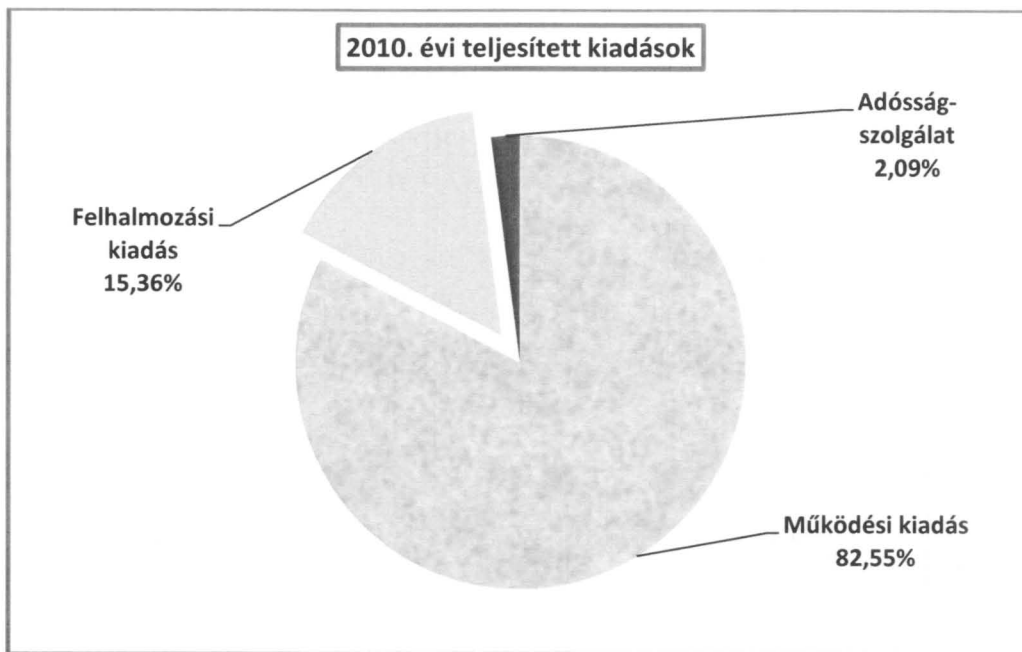

A költségvetés **kiadásai** az előző időszakban az alábbiak szerint teljesültek.

ezer Ft-ban

Megnevezés	2010. évi teljesítés	2014. évi teljesítés
Működési kiadás	26 624 349	18 390 156
Felhalmozási kiadás	4 953 052	12 988 160
Adósságszolgálat	674 573	279 505
Költségvetési kiadások összesen	32 251 974	31 657 821

A kiadások szerkezetének összehasonlítását követően levonható az a következtetés, mely szerint a működés részaránya csökkent. Ez a bevételek elemzésekor bemutatott intézményi struktúraváltásnak köszönhető, hiszen az oktatási intézmények állami és egyházi, valamint a szociális intézmények egyházi és a Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás (NYITÖT) fenntartásába történő átadása mind leképezésre kerülnek a működési kiadásokban. Azt mi is beláttuk az előző program készítésekor, hogy a túlfeszített költségvetési keretek miatt az intézményhálózat az akkori rendszerben tovább már nem finanszírozható, és a működési hitelfelvétel az önkormányzat teherbíró képessége miatt már nem járható út. Ezt a Magyar Állam egy huszárvágással megoldotta, és elvitte az oktatási intézményeket saját fenntartásába, cserébe (igaz több lépésben) kulturális és sportlétesítményekkel

gazdagodhattunk. Mienk lett a korábban megyei fenntartású Móricz Zsigmond Színház, Jósa András Múzeum, majd a Bujtosi Szabadidő Csarnok (BUSZACSA) is.

Az Önkormányzat gazdálkodását reprezentáló főbb adatok, mutatószámok

Megnevezés	2010. év	2014. év
A település állandó lakosainak száma (fő) (január 1-én)	119.179	119.494
A Közgyűlés tagjainak a száma (fő) (december 31-én)	22	22
A Közgyűlés munkáját segítő állandó bizottságok száma (december 31-én)	6	6
A Polgármesteri Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselők engedélyezett létszáma (fő) (december 31-én)	339	252
Az összes vagyon értéke a december 31-i könyvviteli mérleg szerint (millió Ft)	128.322	150.000
Az adósságállomány (hosszú és rövid lejáratú kötelezettség) december 31-én (millió Ft)	21.676	3.077
Az egy lakosra jutó adósságállomány december 31-én (Ft)	181.878	25.750
Az összes teljesített költségvetési bevétel (millió Ft)	32.516	34.402
Ebből: - saját bevétel (millió Ft)	10.637	10.562
melyből: - helyi adóbevétel (millió Ft)	6.066	8.456
Az egy lakosra jutó költségvetési bevétel (Ft)	272.836	287.897
Az egy lakosra jutó saját bevétel (Ft)	89.253	88.390
Az egy lakosra jutó helyi adóbevétel (Ft)	50.902	70.763
Saját bevétel/Összes költségvetési bevétel aránya (%)	33	31
Helyi adó bevétel/Összes költségvetési bevétel aránya (%)	19	25
Az összes teljesített költségvetési kiadás (millió Ft)	32.252	31.658
Ebből: felhalmozási célú költségvetési kiadás (millió Ft)	4.953	12.988
A költségvetési kiadásból a felhalmozási célú költségvetési kiadás aránya (%)	15	41
Az egy lakosra jutó költségvetési kiadás (Ft)	270.618	264.934
Az egy lakosra jutó teljesített felhalmozási célú költségvetési kiadás (Ft)	41.560	108.692
A költségvetési intézmények száma december 31-én (db)	59	11
Ebből: gazdasági szervezettel nem rendelkező (db)	31	5
A költségvetési intézményekben foglalkoztatott közalkalmazottak enged.létszáma (fő) (december 31-én)	3.526	1.129

Az Önkormányzat vagyona a már említett intézményi átadás-átvételek miatt változott, valamint gyarapodott a szintén jogszabályi változás miatt a víziközmű vagyon átvételével. A beruházásokkal együtt a mérleg főösszege 21.678 eFt-al nőtt az előző időszakban.

Mérlegsor megnevezése	ezerFt			
	2010. XII. 31. (millió Ft)	2014. XII. 31. (millió Ft)	Eltérés	Változás %
Immateriális javak	103	75	- 29	72,2

Tárgyi eszközök	28 384	132 257	103 873	466,0
- ebből : ingatlanok	22 914	111 913	88 999	488,4
beruházások	4 244	19 399	15 154	457,1
Befektetett pénzügyi eszközök	7 588	4 338	- 3 250	57,2
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	89 671	7 901	- 81 770	8,8
Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök	125 747	144 571	18 824	115,0
Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök	46	22	- 24	48,6
Pénzeszközök	963	2 870	1 907	298,0
Követelések	1 417	2 237	821	157,9
Aktív időbeli elhatárolások	150	300	150	199,7
Eszközök összesen	128 322	150 000	21 678	116,9
Saját tőke	106 240	146 087	39 847	137,5
Kötelezettségek	21 676	3 077	- 18 598	14,2
Passzív időbeli elhatárolások	407	836	429	205,5
Források összesen	128 322	150 000	21 678	116,9

ADÓPOLITIKA

A települési önkormányzatok alapvető törvényi feladata és kötelessége a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása – melynek során nélkülözhetetlen a helyi közösségek kezdeményezőkézsége, áldozatvállalása is – teszi lehetővé az önkormányzatok önálló gazdálkodásának megteremtését.

A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók bevezetésének és alkalmazásának rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására, alkalmazására.

Önkormányzatunk fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az így kijelölt elveink jelentősen befolyásolják a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással vannak a településen élő magánszemélyek, vállalkozók és vállalkozások anyagi terheire, teherbíró képességére.

Megnevezés	Időszak	
	2010. év	2013. év
Regisztrált önálló vállalkozók száma (db)	15.921	16.684

Regisztrált társas vállalkozások száma (db)	8.034	7.819
Regisztrált vállalkozások száma összesen (db)	23.955	24.503
Regisztrált gazdasági szervezetek száma (db)	25.222	26.397

Forrás: KSH

A helyi adók esetében a közgyűlés az adóztatást úgy kívánja kialakítani, alkalmazni, hogy az meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan biztos bevételi forrást jelentsen, illetve megvalósítsa az arányos és közös teherviselést az adóalanyok között.

A jelenlegi gazdasági helyzetben az önkormányzat a továbbiakban is arra törekszik, hogy az általa biztosított kedvezményi és mentességi szabályokkal - az egyes adónemek vonatkozásában - segítse egyrészt a kisvállalkozásokat, másrészt a vállalkozónak nem minősülő magánszemélyeket.

Ezen szabályok alkalmazásával is erősíteni kívánja a város népességmegtartó képességét, illetőleg vonzóvá tételét, ugyanis e jogszabályban biztosított lehetőségekkel élve áll módunkban a lakosság és a kisvállalkozások segítése, fejlesztése.

Kiemelkedően fontos elvárás a helyi adóhatósági tevékenység során, hogy szoros és kölcsönös együttműködés érvényesüljön az adóalanyok és az adóhatóság között, hiszen a feladatellátást, a bevételek realizálását és a hatékonyságot ez jelentős mértékben növeli.

Ezen doktrína alapján elsődleges célként kell meghatározni a hatósági munkafolyamatok - jogszabályi normákban meghatározott kereteknek megfelelően történő - ügyfélközpontú alkalmazásának erősítését. A megfogalmazott kívánalom mellett biztosítani kell a nyilvánosság, átláthatóság, elszámoltathatóság és elszámolás elveinek maradéktalan érvényesülését is, hiszen ezen garanciális elemek segítik elő a közigazgatás (adóigazgatás) szolgáltató jellegét. A nyilvánosság biztosításával elő kell segíteni, természetesen figyelemmel a jogszabályi előírásokra (adótitok intézménye), hogy Önkormányzatunk adóigazgatása minden adóalany és érdeklődő számára megismerhető, világosan meghatározott és átlátható legyen. A nyilvánosság intézményét szolgálják a kihirdetett és elektronikus formában hozzáférhetővé tett helyiadó-rendeletek, az egyes adókra vonatkozó kötelezettségek egyszerűbb és jogszabályszerű teljesítését szolgáló ügyleírások, valamint az ezen jogviszonyokat meghatározó jogszabályi környezet, a letölthető nyomtatványok és kitöltési útmutatók megjelenítése honlapunkon, illetőleg az ügyfélfogadás rendje is.

Kiemelkedően fontos, hogy az adózókat érintő minden lényeges kérdés, változás, információ mind a nyomtatott mind pedig az elektronikus médiában megjelenjen, hiszen információs társadalmunk elengedhetetlen követelménye a hiteles és friss adatközlés, tájékoztatás.

Ezen elv érvényesülését jelenti azon gyakorlatunk is, amely következtében az adózókat minden évben kétszer levélben tájékoztatjuk az egyéni számlaállásukról, befizetésükről és hátralékukról, ugyanis így személyesen kerülnek megszólításra az adóalanyok, amely gyakorlat egyrészt jelentőséggel bír a bevételek realizálása során, másrészt pedig erősíti a partneri viszonyt is.

Városunk adópolitikájának legfontosabb momentuma lehet az a fejlesztés, amelynek értelmében 2015-ben már minden adóalany elektronikusan teljesítheti adózói

kötelezettségét, ebben a formában, online módon tekintheti meg a folyószámláját, elektronikus aláírás segítségével indíthat eljárásokat az adóhatóságnál.

Városunk ezzel a pályázati forrásból történt beruházással is a szolgáltató közigazgatás gyakorlati megvalósulását, a gyors és hatékony ügyintézését, valamint az ügyféli elégedettség növekedését kívánja előmozdítani, azzal a várt és remélt hatással, hogy olcsóbbá és költségtakarékosabbá válhatnak az ügyforgalmak mind az ügyféli, mind pedig a hatósági oldalon.

Az adópolitikánk kialakításának további kívánalmai az átláthatóság, elszámoltathatóság, elszámolás elvének érvényesülése és érvényesítése, melynek jogszabályi garanciái és azok alapján felépített nyilvántartási rendje, háttere van. Ezt támasztja alá az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (mely külön rendelkezéseket tartalmaz arra nézve, hogy az értesítési, beszámolási, elszámolási kötelezettségeket, amelyeket a jogalkotó az adóhatósághoz telepített, a hatósági eljárás során be kell tartani), valamint a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról szóló 13/1991. (V.21.) PM rendelet.

Ezek a jogszabályi rendelkezések világosan körülhatárolják az adóigazgatási tevékenységről történő adatszolgáltatási kötelezettségeket, amelyeknek köszönhetően sor kerülhet az egységes és átlátható országos adóreformok és elszámolások elkészítésére.

Figyelemmel kell lenni a folyamatosan változó jogszabályi-, gazdasági környezetre, amely alapvetően érinti és befolyásolja az adóbevételekből tervezhető és realizálható mértékeket, ugyanis az e jogcímenen teljesített befizetések jelentősen meghatározzák a költségvetési mutatókat valamint a likviditást.

A következő évek vonatkozásában adópolitikánk kialakítása során érvényre kell juttatnunk az egységes és egyenlő köztehervállalás előmozdítását, valamint eredményességünk elősegítése érdekében a meg nem fizetett hátralékok hatékonyabb kezelését, annak eredményesebb beszedését. A végrehajtásra vonatkozó, jogszabályokban biztosított intézkedések teljes tárházával élnünk kell, ugyanis Önkormányzatunknak minden egyes adóforintra szüksége van.

Ahogy az az előbbieken is jeleztük, kiemelkedő figyelmet kell fordítani az ellenőrzési és feltárási tevékenységünk további erősítésére is, hiszen az így feltárt, elmulasztott adózási kötelezettségek teljesítése nem csak bevételeket eredményezhet, hanem annak jogkövető magatartást sarkalló, erősítő, prevenciós hatásával is számolhatunk.

A fizetéseketelenné vált cégekkel szemben is érvényre kell juttatni akaratunkat, az egyes felszámolási eljárások során törekedni kell érdekeink hatékony és eredményes érvényesítésére, így a továbbiakban is erősíteni kívánjuk az együttműködésünket a társszervekkel e tekintetben is, ha kell, pertársaságot alakítva együtt tudjuk érdekeinket képviselni a mögöttes felelősség érvényesítése során.

Az említett kiemelt területek mellett célunk és egyben határozott szándékunk, hogy az adóalanyok teljes körére kiterjedő figyelmünket erősítsük, ugyanis ezen törekvésünk következtében erősödhet azon partneri viszony, amely során az adóalanyok és a hatóság is kölcsönös megelégedettséggel tudja végezni a munkáját.

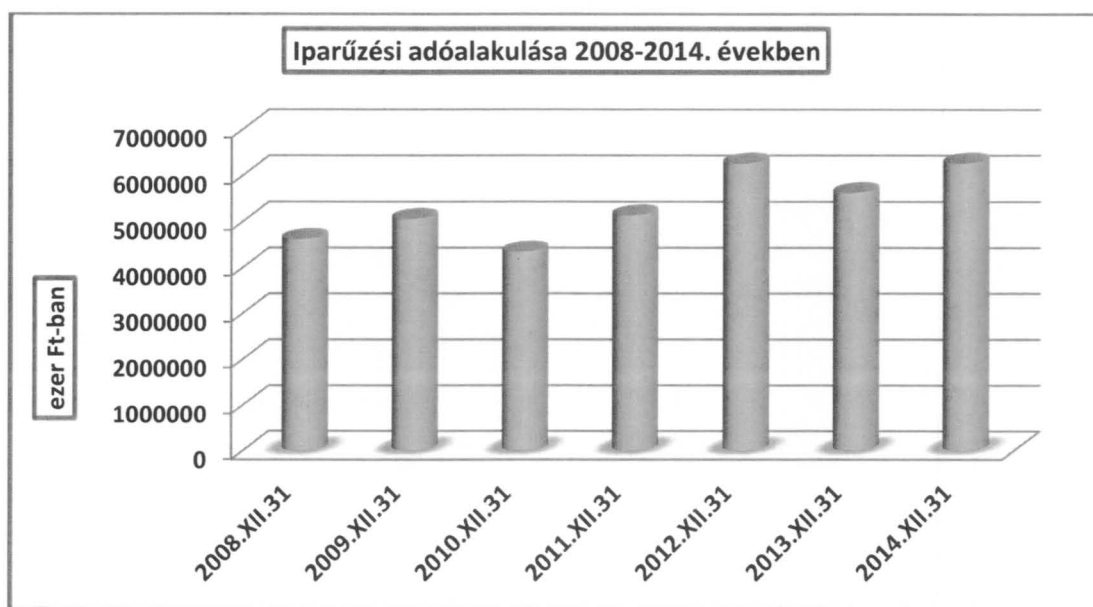
Meg kell találni azon lehetőségeket, amelyek eredményeként költséghatékonyabbá és takarékosabbá tudjuk tenni az adóigazgatási feladatellátást, ugyanis minden megtakarított forint az Önkormányzat költségvetésében nagy jelentőséggel bír.

A helyi adó-rendeletek évente történő felülvizsgálata során figyelemmel kell lenni a jogszabályi változásokra, valamint célszerű a biztosított mentességek, kedvezmények teljes körét, valamint az alkalmazott adómértékeket meghatározni.

Törekednünk kell a helyi adók önkormányzati adóhatóságunk által történő kezelésére és beszedésére, valamint az adóforintok saját bevételeinkként történő megtartására, ugyanis a jelenlegi viszonyok is jól példázzák, hogy nagy szüksége van ezekre a bevételi forrásokra az Önkormányzatnak, amely a helyi adóalanyok által teljesített adókötelezettségek helyben történő felhasználására épül.

Erősíteni kell az adóalanyok azon szándékát és tudatát, hogy az általuk megfizetett helyi adók a város költségvetésében jelentős szereppel bírnak, és az a helyi közszolgáltatásoknak valamint az Önkormányzat feladatainak ellátását szolgálják.

A megfogalmazott adópolitikánk célkitűzéseit minden körülmény között érvényre kell juttatnunk, ugyanis ez a záloga, biztosítéka Önkormányzatunk jövőjének. Amennyiben ezeket eredményesen tudjuk megvalósítani, gazdálkodásunkhoz biztos alapot és tervezhető jövőt fognak biztosítani.

2013. év	Az Szja adófizetők száma az állandó népesség százalékában	Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alap (eFt)
Nyíregyháza	46,9	1.878
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	42,1	1.495

Ország összesen	44,7	1.949
-----------------	------	-------

Forrás: KSH

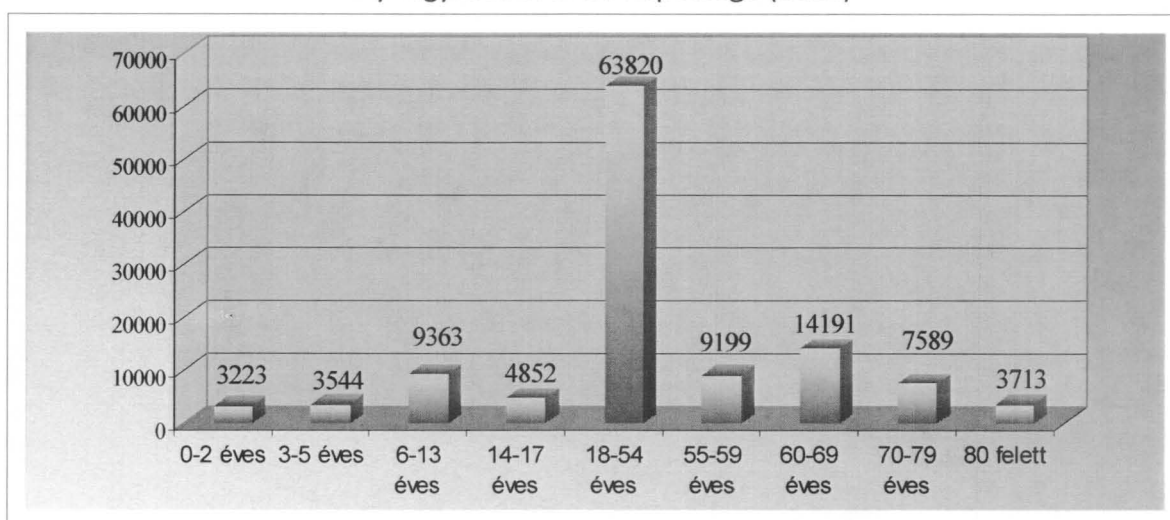
SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

Demográfiai helyzetkép

A statisztikai adatok szerint Nyíregyháza állandó népessége 2014. január 1-jén 119.494 fő. A népesség 14,4 %-a gyermekkorú (0-14 éves), több mint 17 ezren vannak. A városban 6.400 fő a 15-19 év és 15.237 fő a 20-29 év közöttiek száma. Így a lakosság 32,5 %-a gyermek vagy fiatalkorú. A 30-59 évesek (55.149 fő) aránya 46,2 %, míg az idősebbek aránya (60 év felett) 21,3 %.

1. ábra

Nyíregyháza állandó népessége (2014)

Forrás: KSH, 2014.

A korszerkezeti összetétel komplex mutatójaként használt ún. **öregedési index** lényegében a szélső korcsoportok egymáshoz viszonyított arányát jelzi, azt mutatja meg, hogy száz gyermekkorúra mennyi időskorú jut. Ez az index, a népesség korösszetétele változásának és az előregedés folyamatának legfontosabb indikátora, amelynek a demográfiai jövő szempontjából van kiemelt jelentősége.

Nyíregyháza öregedési indexe 2014-ben 98% volt, ami az országosnál (121,5%) lényegesen fiatalosabb korszerkezetet mutat. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyeinél (86,8%,) azonban idősebb a város lakosságának korstruktúrája. Az Észak-Alföldi régió mutatója 103,0 %.

Foglalkoztatási helyzetkép

Nyíregyháza, mint Szabolcs-Szatmár-Bereg megye székhelye, járásközpont és kistérségi centrum a megyei iparban, kereskedelemben, turizmusban, feldolgozóiparban és a K+F vonatkozásában egyaránt meghatározó szerepet tölt be. A város a megyén belül a legjelentősebb befektetési célpont, a külföldi működő tőke beáramlásának legfőbb területe. Nyíregyházán található a megye regisztrált gazdasági szervezeteinek 22%-a. A város ebből

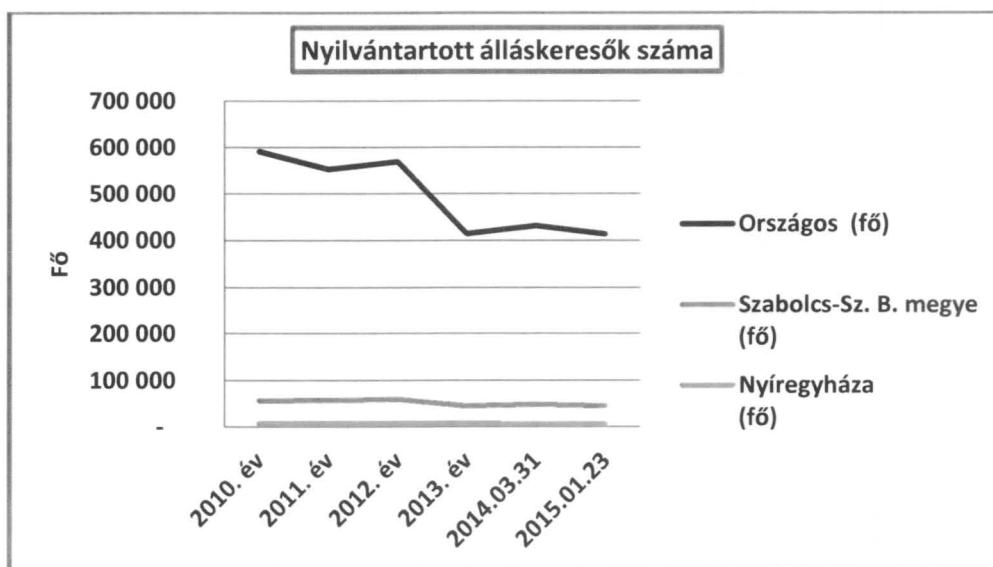
adódóan a megye legnagyobb foglalkoztatási centruma, a megyeszékhely kiterjedt ingázási övezettel rendelkezik.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint 2014. januárban Nyíregyházán a munkavállalási korú népesség száma 85.206 fő, a nyilvántartott álláskeresők száma 5.355 fő, így a relatív mutató 6,28 %. A megyei mutató 11,24 %. Ez év elején hasonlóan alakult a mutatószám a megye és város viszonylatában, a városi érték 6,84 %, a megyei 11,02 %. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban Nyíregyházán az elmúlt évben átlagosan 1.700 fő részesült.

Közfoglalkoztatási programjainkba jelentős számban vonunk be foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, illetve regisztrált álláskeresőket. A foglalkoztatási programok szervezésénél elsődleges célunk, a munkára képes lakosság munkához juttatása, foglalkoztatásának elősegítése.

A foglalkoztatásba bevontak száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat, 2012 évben 1.931 fővel, 2013-ban 3.497 fővel, 2014. évben pedig már 4.623 fővel kötöttünk közfoglalkoztatási jogviszonyra irányuló szerződést. Ezt a növekvő tendenciát szeretnénk az elkövetkező időben is folytatni. Fontosnak tartjuk a közfoglalkoztatásban résztvevők képzését, ezért minden évben jelentős számban bonyolítunk képzéssel egybekötött programokat is. 2014 évben 570 fő, 2015 évben eddig 158 fő vett részt képzésen.

Fontos célkitűzésünk az értékeket teremtő, értékeinket megóvó, látható eredményeket hozó közfoglalkoztatás megszervezése Nyíregyházán. Az önkormányzathoz illetve intézményeihez kapcsolódó különböző építő, illetve felújító munkálatok, természeti és lakókörnyezetünk védelme, karbantartása, állagmegóvása, egészségügyi, szociális és lakossági szolgáltatások nyújtása.

Támogatási rendszerek

A város demográfiai, társadalmi jellemzőit alapul véve az Önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásokkal, valamint a szociális és gyermekjóléti alap és szakosított ellátásokkal támogatja a rászoruló személyeket és családokat.

Az egyes támogatási formák jogosultsági feltételeinek szabályozásánál illetve a szolgáltatások alakításánál (új szolgáltatások létrehozása, a meglévő szolgáltatások szakmai színvonalának és tartalmának növelésekor) a társadalmi és gazdasági környezet jellemzőin túl figyelembe vesszük, hogy az egyes támogatás típusok megfelelő ellátást biztosítanak-e a rászorulóknak, azaz csökkentik-e, kezelik-e a problémákat, jól célzottak-e, a valóban rászorulóknak részesülnek-e az ellátásban és milyen a költségvetési hatásuk. Mindezeknek alapjául a statisztikai adatok, a helyi szociológiai vizsgálat (Háztartáspanel kutatás) eredményei szolgálnak.

A Háztartáspanel kutatás vizsgálat háztartásokra vonatkozó eredménye megállapította, hogy az Európai Unió tagállamaiban, a Magyarországon és a Nyíregyházán élőkre egyaránt jellemző, hogy elsősorban pénzügyi nehézségekkel küzdenek.

Az Önkormányzat nyilvántartása szerint az elmúlt években lakásfenntartási támogatásban átlagosan 4.000 háztartás, adósságkezelési szolgáltatásban 600 háztartás részesült, ápolási díjat 550 fő kapott. Az eseti támogatások száma közel 7.000 db volt évente.

2015-től az önkormányzat feladata elsősorban a kiadáskompenzáló támogatások - elsősorban lakhatási, gyógyszer, hátralékkezelési, ápolási – biztosítása. Az önkormányzat a fentiek alapján a jogszabályban meghatározott kötelező támogatást (rendkívüli települési támogatás) és szolgáltatásokat, valamint számos önként vállalt ellátásokat biztosít továbbra is a lakosság jólétének biztosítása érdekében.

Az önkormányzat célja a **pénzbeli és természetbeni ellátások** rendszerének fenntartásával és működtetésével a szociális biztonság megteremtése a városban.

2. ábra

Helyi rendeletben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások Nyíregyházán

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás települési támogatás jogcímén	Szociális rászorultságtól függő természetbeni ellátás települési támogatás jogcímén
méltányossági ápolási díj	helyi lakásfenntartási támogatás
lakbér hozzájárulási szolgáltatás	helyi adósságkezelési szolgáltatás
rendkívüli települési támogatás (létfenntartásra; nappali tagozatos hallgatók részére; rendkívüli gyógyszerkiadás esetén; gyermek születésekor kelengyetámogatás; temetési hozzájárulás, karácsonyi támogatás)	
havi rendszerességgel nyújtható rendkívüli települési támogatás <ul style="list-style-type: none"> • pénzellátás megszűnése esetén • szabadságvesztés büntetéséből szabadulás esetén • szülők elvesztése esetén • munkanélkülivé válás esetén 	gyógyszertámogatás
	tanszertámogatás
	helyi autóbusz közlekedési kedvezmény
	üdültetési támogatás
	nem önkormányzati bérlakásban élők lakbértámogatása

Forrás: saját szerkesztés

Ezen kívül az Önkormányzat a Bursa Hungarica Ösztöndíj pályázati rendszerhez történő évenkénti csatlakozással és a Rászoruló Hallgatókért Közalapítvány támogatásával a felsőoktatásban tanuló fiatalok tanulmányait segíti (átlagosan együtt 300 fő). A hátralék

problémáival küzdő családok részére nyújt anyagi segítséget a Rászoruló Életének Segítése Közalapítvány.

A **szociális és gyermekjóléti szolgáltatások** területén a megyei jogú város a saját területén köteles az alapszolgáltatási feladatokon túl éjjeli menedékhelyet, hajléktalan személyek átmeneti szállását, idősek otthonát, valamint – amennyiben a lakossági szükségletek indokolják – hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani.

Önkormányzatunk feladat-ellátási kötelezettségének részben társulás útján fenntartott, részben nem állami és egyházi fenntartóval kötött ellátási szerződés útján tesz eleget.

Az önkormányzati feladatellátás mellett a város területén számos nem állami és egyházi szervezet biztosít szolgáltatásokat (alap és szakosított ellátásokat egyaránt), amelyek a lakosság szükségleteinek kielégítését biztosítják.

3. ábra

Nyíregyháza Megyei Jogú Város által biztosított szolgáltatások

Intézmény megnevezése	Szolgáltatás megnevezése
Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ	étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, nappali ellátás (idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek), idősek otthona
Nyíregyházi Gyermekjóléti Központ	gyermekjóléti szolgáltatás gyermekjóléti központok keretében, gyermekek napközbeni ellátása - bölcsőde, gyermekek átmeneti elhelyezése - gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona
Nyíregyházi-Városi Református Egyházközség (ellátási szerződés)	étkeztetés, Szivárvány Idősek Otthona fenntartása
Human-Net Alapítvány (ellátási szerződés)	családsegítés, tanyagondnoki szolgáltatás
Periféria Egyesület (ellátási szerződés)	utcai szociális munka, alternatív napközbeni ellátás
ÉFOÉSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezete (ellátási szerződés)	támogató szolgáltatás
Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezete (ellátási szerződés)	nappali ellátás (fogyatékos személyek részére)
Kék Nefelejcs Alapítvány - Reménység Szenvedélybetegek Átmeneti Otthona (ellátási szerződés)	szenvedélybetegek átmeneti otthona
Magyarországi Evangélikus Egyház – Oltalom Szeretetszolgálat (ellátási szerződés)	étkeztetés (népkonyha), nappali ellátás (hajléktalanok és szenvedélybetegek részére), éjjeli menedékhely, hajléktalanok átmeneti szállása, hajléktalanok otthona
Magyar-Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szervezete	„Kiléptető Ház” működtetése

Forrás: saját szerkesztés

Szociális és gyermekjóléti ellátások, szolgáltatások fejlesztési irányvonalai

Önkormányzatunk folyamatosan törekszik a jogszabályi előírásoknak valamint a társadalom részéről megjelenő igényeknek megfelelő ellátások, szolgáltatások biztosítására. A szociális és gyermekjóléti pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a szolgáltatások (alapszolgáltatások, szakellátások) formája, típusa, nagysága előre tervezett, koncepcionális szinten is megjelenik. Önkormányzatunk 2003-ban elsőként készítette el a szolgáltatástervezési koncepciót, amelyet azóta is folyamatosan felülvizsgálunk (2005, 2008, 2011). Ezenkívül egyéb koncepciók (Fogyatékosügyi Program, Idősügyi Program, Integrált Településfejlesztési Stratégia, Helyi Esélyegyenlőségi Program) készültek, melyek szintén tartalmazzák az egyes részterületek fejlesztésére vonatkozó terveket.

A programok és koncepciók készítése során elsősorban a lakosság részéről felmerülő igényeket, szükségleteket és a szakmai szabályokat tartjuk szem előtt. Nyilvánvalóan a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások rendszerének alakulását is jelentősen befolyásolják a gazdasági mutatók, finansziális lehetőségek. Ezeket is figyelembe vesszük, amikor szolgáltatásokról, intézmények integrációjáról, fenntartóváltásról vagy társulás keretében történő feladatellátásról döntünk. A fejlesztések során törekszünk az infrastrukturális feltételek javítására, valamint a szolgáltatások színvonalának növelésére, többletszolgáltatások, programok biztosítására. Ezek már megkezdett folyamatok, amelyeket a jövőben is folytatni kívánunk.

A demográfiai trendeket és társadalmi jellemzőket figyelembe véve hangsúlyos

- Az idősellátás fejlesztése: alapellátás keretében a jelzőrendszeres házi segítségnyújtáshoz hasonló szolgáltatás megszervezése (elsősorban informatikai háttér fejlesztését igényli), nappali ellátás esetén a demens ellátás megszervezése, kialakítása, valamint az idősek otthona férőhelybővítése és korszerűsítése. Ez utóbbiak elsőként infrastrukturális fejlesztéseket igényelnek, de a szakmai háttér megteremtése is szükséges.
- A nappali ellátás biztosítása speciális csoportok számára: jelenleg az önkormányzat fogyatékos személyek részére, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és hajléktalanok részére biztosítja a nappali ellátást. A lakossági szükségletek alapján indokolt a pszichiátriai betegek nappali ellátásának férőhely növelése, valamint az ellátásoknak helyet adó intézmények infrastrukturális feltételeinek javítása.
- A gyermekek napközbeni ellátása: a város területén a bölcsődei ellátás biztosított, az intézmények kihasználtsága jelenleg is magas. Az infrastrukturális háttér feltételeinek javítása, korszerűsítése folyamatos, az elmúlt években korszerűsítési, felújítási munkálatok zajlottak. Ezek folytatása indokolt.
- A hajléktalan ellátás esetén a 168 órás házi orvosi ellátás (egészségügyi centrum) kialakítása továbbra is a terveink között szerepel.

A megfelelő tárgyi és elhelyezési feltételek megteremtésén túlmenően célunk a szolgáltatások szakmai tartalmának, színvonalának növelése, a szolgáltató jelleg erősítése. A lakosság megfelelő szintű ellátásában az önkormányzati szolgáltatók mellett fontosak a város területén működő más szolgáltatók tevékenységei. Az együttműködés ezekkel a szolgáltatókkal, fenntartókkal elengedhetetlenül szükséges, az önkormányzat koordinatív szerepet kíván betölteni ezen a területen. Ezt elsősorban pályázati források igénybevitelével tudjuk erősíteni.

A koordináció nemcsak a város, hanem a kistérség területére is kiterjed, figyelemmel arra, hogy a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások jelentős részét az önkormányzat társulás keretében fenntartott intézményei útján látja el. Nyíregyháza szerves egységet alkot a városkörnyéki településekkel, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztésének tervezése kistérségi szinten is fontos.

ÓVODAI NEVELÉS

A 2013. január 01. napján hatályba lépett nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 74. § (1) bekezdése kimondja, hogy - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető (integrálható), sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - az állam gondoskodik a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. Ennek megfelelően továbbra is fenntartója és működtetője is Nyíregyháza Megyei Jogú Város önkormányzata az óvodáknak. Nyíregyháza városban az óvodai fenntartók közül mindhárom fenntartótípus megtalálható. (2014. októberi statisztikai adatok)

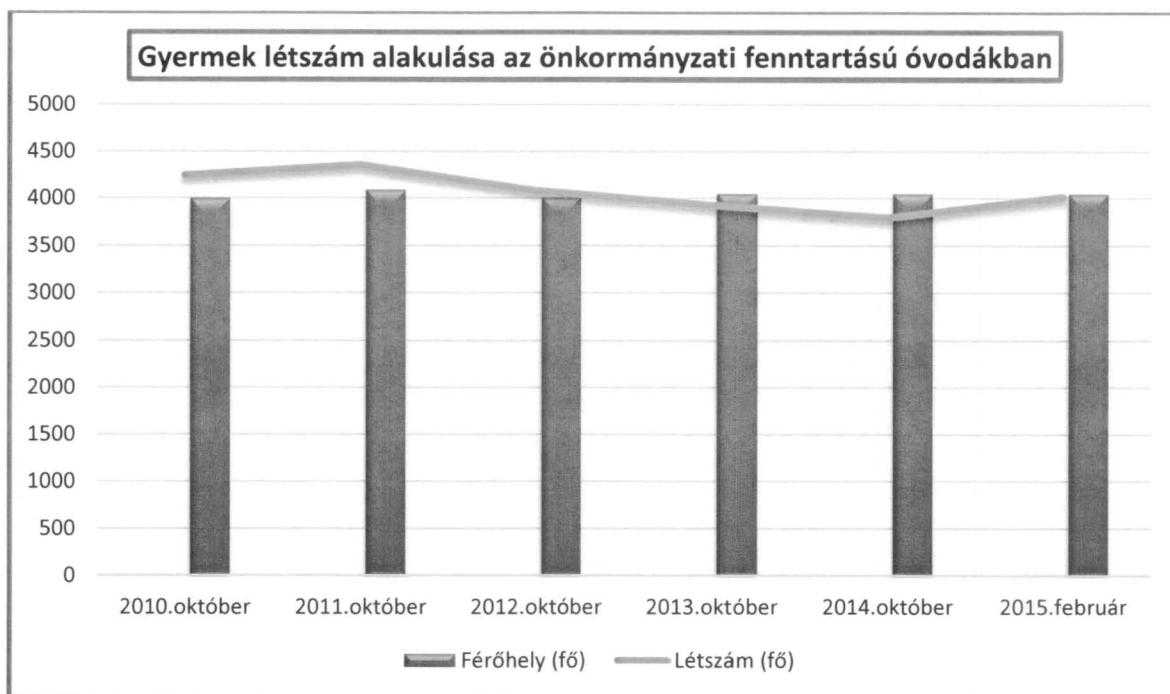
Feladat-ellátási helyek száma:

- állami (önkormányzati) fenntartásban: 34; a férőhelyek száma: 4.047
- egyházi fenntartásban 6; a férőhelyek száma: 484
- magánfenntartásban:1; a férőhelyek száma: 25

A jelenlegi állapot az önkormányzat által fenntartott óvodákban a 2014. októberi statisztikák adatait tartalmazza.

Az Nkt. szerint a szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti, ezért a gyermekek felvétele folyamatos. Az októberi statisztikai adatok pillanatnyi - október 1-jei - állapotot tükröznék, a létszám év közben folyamatosan emelkedik.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának fenntartásában jelenleg 4 óvoda működik. Az óvodai nevelési feladat 34 feladat-ellátási helyen, 165 csoportban folyik. Az intézményekben összesen jelenleg 4.047 óvodai férőhely áll rendelkezésre. Az Nkt. 2015. szeptember 1-jétől hatályba lépő 8. § (2) bekezdése szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A gyermekek három éves korától óvodai nevelésben történő részvételi kötelezettsége azonban várhatóan nem jelent tömeges óvodába jelentkezést városunkban, tekintve, hogy a gyermekek jó része eddig is három évesen kezdte meg az óvodát. A demográfiai és statisztikai adatok azt támasztják alá, hogy a 2012-ben született nyíregyházi lakóhellyel rendelkező gyermekek száma közel azonos az előző évi adatokkal, amely az óvodába jelentkező gyermekek számánál nem jelent érdemi elmozdulást.

A köznevelési törvény szabályozása megváltozott a tankötelezettség kezdetének vonatkozásában is, szigorodtak a 6 éves kor után óvodában maradás feltételei. Az önkormányzati fenntartású óvodákban a tankötelezettség korába lépő gyermekek harmada marad még óvodában.

	Tankötelesek (fő)	Iskolába lépők (fő)	%
2015	1.628	1.088	66,8
2014	1.779	1.199	67,4
2013	1.794	1.190	66,3

Óvoda fejlesztés

Gondosan mérlegelnünk kell, hogy közép- és hosszútávon az egyes feladat ellátási helyeken milyen férőhely szám indokolt, hol szükséges felújítás, korszerűsítés. Továbbra is gondot jelent az, hogy több külterületi óvodában a finanszírozást is nehezítő igen kis létszámú csoportokkal működik az intézmény, amíg a belvárosban, illetve forgalmasabb központokban az óvodába jelentkezők száma jóval magasabb mint az üres férőhelyek száma. Vizsgálni kell a lehetőségét az óvodával egy többcélú intézményként működő bölcsődei csoport létrehozásának is. Továbbra is feladatunknak tartjuk óvodáinkban a teljes körű akadálymentesítést, a hiányzó tornaszobák kialakítását, az udvari játékok szabvány szerinti felülvizsgálatát, szükség szerinti pótlását. Ezeket elsősorban pályázati forrás igénybevételével kívánjuk megvalósítani. Pályázati lehetőség függvényében lehetőség nyílik új óvoda építésére, illetve a meglévő férőhelyszám bővítésére az épületek felújításával.

Kiemelt feladatunk az óvodapszichológus foglalkoztatásának támogatása, valamint a logopédiai gondozás és kisgyermekkorai fejlesztő és korrekciós nevelés támogatása.

Tekintettel arra, hogy a város területén nem önkormányzati és egyházi fenntartású óvodák és gyermekek napközbeni ellátását biztosító családi napközök is működnek, fontos ezekkel az intézményekkel való kapcsolattartás, az együttműködés erősítése.

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK FENNTARTÁSA, ÜZEMELTETÉSE

A város közoktatási hálózata az elmúlt években meghatározó változásokon ment keresztül. A feladatok biztosítása részben állami, részben önkormányzati kötelezettség. Az óvodai ellátás önkormányzati feladat, a városi fenntartású középiskolák és általános iskolák a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (továbbiakban: KLIK) Nyíregyházi Tankerületének fenntartásába kerültek, az agrárképzést folytató Lippai János Mezőgazdasági Szakképző Iskola és a Westsik Vilmos Élelmiszeripari Szakképző Iskola fenntartását és működtetését a Földművelésügyi Minisztérium vette át.

A köznevelési törvény alapján az önkormányzatok az iskolai feladatellátásban (mint a nevelési-oktatási ingatlanok tulajdonosai) működtetési kötelezettséggel vesznek részt. E működtetői feladatok ellátására jött létre az Alapfokú Köznevelési Intézményeket Működtető Központ (továbbiakban: ALIM), valamint a Középfokú Köznevelési Intézményeket Működtető Központ (továbbiakban: KÖZIM). 2013. január 1-től az önkormányzat feladata a gyermekek/tanulók étkeztetésének biztosítása.

Az oktatási intézményeket érintő változások:

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központtról szóló 202/2012 (VII. 27.) Korm. rendelet módosítása a megyeközponti feladatok növekedését jelenti. Egyrészt a megyeközponti tankerület fenntartásába kerülnek a gimnáziumok, kollégiumok, gyógypedagógiai intézmények, mely a Nyíregyházi tankerület esetében 9 intézmény átvételét jelenti a járási tankerületektől. Másrészt a funkcionális feladatok a járási tankerületek helyett a megyeközpontban kerülnek ellátásra. A megnövekedett feladatok elvégzéséhez a megyeközponti tankerület kormánytisztviselői létszámának bővítése szükséges, mely magával vonja egy nagyobb irodaház igényét, tekintettel arra, hogy a jelenlegi helyen több munkavállaló foglalkoztatása nem lehetséges.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 2015. július 1. napján hatályba lépő módosítása miatt a szakképző intézmények fenntartója a KLIK helyett a Nemzetgazdasági Minisztérium lesz. A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel megállapított, a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 5/A. § (1) bekezdésében meghatározottak megvalósításához szükséges szakképzési feladat- és intézményátadást 2015. július 1-jei hatállyal kell végrehajtani. Az átadásra kerülő szakképzési feladatot szolgáló humán erőforrást, ingatlant, ingóságot és vagyoni értékű jogot a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszternek az állami intézményfenntartó központ a kezelésében levő eszköz esetén átadja, a használatában lévő eszköz esetén rendelkezésére bocsátja az átadás napjától, legalább a 2015. január 1-jei állapot szerint. Az intézményátadás jelentős többletfeladatot fog róni a tankerületre és az önkormányzatokra is.

Önkormányzati működtetés színvonala, együttműködés, továbbfejlesztési igények

Az Önkormányzat működtetési feladatait ellátó szervezetek az ALIM, a KÖZIM és a KLIK Nyíregyházi Tankerülete között mindennapi élő kapcsolat van. Az Üzemeltetési megállapodásban foglaltak szerint biztosítják a nevelési-oktatási intézmények mindennapi működését, részt vesznek a tanulók szállításában a tanulmányi versenyek vonatkozásában, a megállapodásban foglaltak szerint végzik a költségek továbbszámítását. Az Üzemeltetési megállapodás módosításra szorult a jogszabályi változások valamint a Vidékfejlesztési Minisztériumnak történt intézményátadás miatt.

Az ALIM és a KÖZIM 18-18 telephelyet üzemeltet, az intézmények számára rendelkezésre álló eszközrendszer Nyíregyháza Város közigazgatási területén beiskolázott tanulók alap- és középfokú oktatásának és kollégiumi ellátásának feltételeit biztosítja. A működtetést végző intézmények feladata az oktatási intézmények infrastruktúrájának üzemeltetése, karbantartása, felújítások lebonyolítása, a gyermekélelmezés feltételeinek biztosítása és megszervezése, a külterületen lakó alapfokú oktatásban részvevő tanulók oktatási intézményekbe történő szállítása. Az ALIM a feladatokat alapításkor 150,75 fő engedélyezett létszámmal, az átszervezések és belső racionalizálás következtében jelenleg 147 fővel látja el. A KÖZIM az induláskori 109,5 fős engedélyezett létszámmal szemben az étkeztetés területén történt feladatbővülés következtében jelenleg 121 fővel látja el a feladatát.

Az intézmények működésének **célkitűzése** az Önkormányzat területén működő alap és középfokú oktatási intézmények magas színvonalú működési feltételeinek megteremtése, ezen belül

- a költséghatékony feladatellátás,
- normatív, az egyedi sajátosságokat figyelembe vevő feladatfinanszírozás,
- az infrastruktúrák folyamatos környezettudatos működési feltételeinek biztosítása,
- tervszerű, fokozatos a kor színvonalához folyamatosan igazodó technikai fejlesztés,
- az üzemeltető szervezet folyamatos, egyenletes fejlődésének biztosítása,
- az üzemeltetés minőségbiztosításának megteremtése és fenntartása.

Az alapítás óta eltelt időszak folyamatait figyelemmel kísérve látható, hogy középtávon az intézmények a létesítménygazdálkodás és a hatékony ingatlan hasznosítás követelményének irányába fognak tovább fejlődni. Az üzemeltetés hatékonysági kérdése nem kizárólagosan az infrastruktúrák műszaki, technikai színvonalától függő probléma, egy alacsonyabb műszaki színvonalon lévő infrastruktúrát is lehet hatékonyan működtetni az adott környezeti feltételek mellett. A hatékony működés biztosításához mind ezen tényezők mellett, egyre több és pontosabb információra van szükség, hogy feltárhatóak legyenek a hatékonyság érvényesülését gátló tényezők. A hatékony gazdálkodás feltételei az intézményi és telephelyi működés és üzemeltetés napi feladatainak, eseményeinek dokumentálása, rögzítése és tárolása az egyes működési modulok egységes, integrált rendszerbe foglalása, a működéssel kapcsolatos output és input igények gyors és hatékony feldolgozása, az adatok, információk központi feldolgozása.

Az oktatási intézmények működését biztosító üzemeltetés feltételeit, feladat és funkciók megosztását a törvényi és rendeleti szabályozások mellett négyoldalú üzemeltetési és működtetési megállapodás valamint vagyonkezelési és használati szerződések rögzítik. Az eltelt időszak tapasztalatai, változásai szükségszerűvé teszik ezen megállapodások felülvizsgálatát a feladat és költségmegosztás feltételeinek pontosítását, helyreigazítását.

Az oktatási és az üzemeltetési funkciók szétválasztása olyan problémákat hoztak felszínre, melyek korábban az összevont gazdálkodásból következően nem kerültek előtérbe. A költségszerkezet alapvetően megváltozott annak következtében, hogy az oktatás személyi és dologi kiadásai elkülönülnek a fenntartó KLIK és az üzemeltető önkormányzat között. Ezek megváltoztatták a szervezet költségérzékenységét, melynek eredménye, hogy a szervezet működése és a gazdálkodás során más költségelemek kapnak prioritást. Kiemelt jelentőségű lett az élelmezés, az energiagazdálkodás, a dologi kiadásokkal történő gazdálkodás. A bevételi oldalon növekedett a szabad kapacitások kihasználásának jelentősége.

Az élelmezési költségek súlya és jelentősége rendkívül nagy. Az ellátás színvonala jelentős eltéréseket mutat az egyes szolgáltatók és azon belül az egyes telephelyek között. A fenntartás és működtetés kettéválása óta a fizetési hátralékok megnövekedtek, ezen a területen (a hátralékok csökkentése érdekében) szorosabbá kell fűzni az együttműködést a KLIK-kel.

Az üzemeltetett épületek döntő többsége 30 évnél régebben épült. A legnagyobb problémát a rossz hőszigetelés, a nyílászárók, burkolatok rossz műszaki állapota, a belső vezetékes ellátó hálózatok avultsága okozza. Ezek mind olyan tényezők mely együttesen járulnak hozzá az alacsony energia hatékonysághoz és folyamatos beavatkozási kényszert eredményeznek. Mindenki számára egyértelmű, hogy a megoldás a teljeskörű rekonstrukció, de az is nyilvánvaló, hogy ennek anyagi korlátai vannak. Látható az Önkormányzat erőfeszítése, szinte minden évben nyertes rekonstrukciós pályázatok vannak és ezek mellett jelentős ütemezett felújítási programok folynak. Folytatni kell a lehetőségek szerinti teljes épület rekonstrukciókat kihasználva minden pályázati lehetőséget és az ütemezett felújítási programokat, egymást nem kizárva, hanem erősítve. Ez utóbbinál viszont alapvető szempont, hogy csak olyan felújítási programokat szabad indítani melyek az épületek alapvető rendszereinek megújítását eredményezi, még ha több lépcsőben is.

Az alábbi prioritásokat kell érvényesíteni az elkövetkező időszak fejlesztési felújítási programjainál:

Komplex épület rekonstrukciók

- Hálózati (*Szennyvíz, víz, elektromos, fűtési, informatikai*) rendszerek rekonstrukciója,
- Energetikai audittal egybekötött energiaracionalizálást eredményező fejlesztések,
- Alternatív energia felhasználási lehetőségek kihasználása,
- Belső burkolatok fejlesztése,
- Bútorzatok fejlesztése,
- Korszerű karbantartási eszközök fejlesztése.

Az oktatási intézmények fenntartásának-működtetésének kialakított struktúráját illetően a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása, valamint az újabb intézményátadás miatt 2015-ben újabb felülvizsgálatra lesz szükség.

SZAKKÉPZÉS

Az oktatási rendszer átalakításával 2013. január 01-től a szakképző intézmények működtetőjévé és fenntartójává a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ illetve a

Vidékfejlesztési Minisztérium vált. A tanulók azonban továbbra is részt vesznek gyakorlati képzésben a Központi Képzőhelyen, hiszen az erre a célra kialakított tanműhelyek, laborok nélkülözhetetlenek a szakképzéshez. Az önkormányzat többségi tulajdonában lévő **Nyírvidék Képző Központ Közhasznú Nonprofit Kft.**, mint az iskolarendszerű képzés szervezője, partnerei érdekeit összehangolva gyakorlati képzést szervezőként és folytatóként közreműködik a szakképző iskolák tanulóinak gyakorlati képzésében a Központi Képzőhelyen.

A képzési szolgáltatást elsősorban a duális szakképzés szereplőjeként magas volumenű tanulószereződéses gyakorlati képzéssel biztosítja, emellett a szakképző intézményeket fenntartó KLIK is jelentős kapacitást köt le a képzőhely tanműhelyeit, laborjait használva az iskolarendszerű szakiskolai, szakközépiskolai gyakorlati képzéshez. Az új duális képzési rendszer célja, hogy a tanulók vállalati körülmények között, a munka világában tanulják szakmájukat, szerezenek megfelelő gyakorlatot.

A Nyírvidék Képző Központ, mint gyakorlati képzéssel is foglalkozó gazdálkodó szervezet arra törekszik, hogy képzési kínálata a gazdaság munkaerő-piaci igényeinek megfelelő legyen. Felnőttképzés keretében pedagógus akkreditált képzések, OKJ szerinti szakképzések, szakmai továbbképzések és általános képzések szervezése, valamint vezetői-, marketing, kommunikációs és konfliktuskezelési tréningek szervezése, lebonyolítása a térség munkaadóinak és munkavállalóinak számára.

A **Nyírségi Szakképzés-szervezési Nonprofit Kft-nek** – mely 2008-ban TÁMOP pályázat támogatásával jött létre - kiemelt szerepe van az iskolarendszerű szakképzés és a gazdaság kapcsolatának erősítésében. A végzettek elhelyezkedési esélyeit növeli, hogy a legkorszerűbb eszközökön sajátítják el a szakmákat, és piaci szereplők bevonásával végzik gyakorlataikat. A közösségi szolgáltatások keretében pályaaorientációval kombinált pályaválasztási- és karrier-tanácsadó rendszert működtet a Kft., aminek segítségével elsősorban a TISZK-en belüli tanulási utakat ismerhetik meg az érdeklődők. 2010-ben a TISZK és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Kereskedelmi és Iparkamara között együttműködési megállapodás aláírására került sor, amelynek keretében a két szervezet segíti egymást a szakképzés terén, valamint információkkal látják el egymást.

A TISZK szerepének újragondolása a változó szakképzési jogszabályi környezetben a következő időszak nagy feladata lesz. A szakképzés megújítása a tanulószereződések és a gyakorlati képzőhelyek számának további növelése által, ezáltal a duális képzési forma minél szélesebb körben történő bevezetése nagy feladatot jelent a partnerintézmények számára, melyet széles együttműködési rendszerével segít megvalósítani a Nyírségi Szakképzés-szervezési Nonprofit Kft.

KULTÚRA

Nyíregyháza Város kulturális koncepciója abból indul ki, hogy felemelkedésünk oszlopai a szakmai elhivatottságra, a kulturális tradícióra, és a kreativitásra épülnek. Természetesen valamennyi egyéb infrastrukturális beruházás mellett a szakmai tudásnak, a kulturális tradíciónak, a kreativitásnak magának is lesz gazdaságösztönző hatása, mely tetten érhető az

idegenforgalom, az információs társadalom új, termelő ágazataiban, s reményeink szerint a munkaerő piac kvalifikáltabbá válása, és a város tökevonzó képessége terén is. Nyíregyháza kulturális aktivitásával, művészeti-szellemi értékeivel az utóbbi években az ország egyik legjelentősebb szellemi központjává vált. Az önkormányzat mindig törekedett a tradicionális értékek ápolására, megőrzésére, a helyi közművelődés magas szintű biztosítására.

Az önkormányzati fenntartású és irányítású kulturális intézményrendszer szervezete az alábbiak szerint működik:

- Jósa András Múzeum és tagintézményei (Kállay Gyűjtemény és a Múzeumfalu)
- Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár
- Váci Mihály Kulturális Központ
- Nyíregyházi Cantemus Kórus
- Móricz Zsigmond Színház Nonprofit Kft.

2011-2014 között a jogszabályalkotás területén változások, jogharmonizációk történtek, az 1997. évi CXL. kulturális törvény átalakítása a szakterület (kultúra; közművelődés) jövője szempontjából létkérdés volt. Az új önkormányzati törvény is kijelölte azokat a kereteket, amelyek között a közművelődés intézményeit, szervezeteit pozícionálni kellett.

- Móricz Zsigmond Színház 2012. július 1. napjától az önkormányzat fenntartásába került.
- Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár finanszírozása átalakult, a megyei finanszírozása 2012. január 1. napjától megszűnt.
- a Jósa András Múzeum és a tagintézményei (Kállay Gyűjtemény és a Múzeumfalu) 2013. január 1. napjától az önkormányzat fenntartásába került.

Alapvető célként szerepel a hatékonyabb, egységesebb, átláthatóbb, költségkímélőbb feladatellátás, mind a városi intézményhálózat, mind a rendezvényszervezés területén. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2015. évi januári módosítása is a fent leírt célok megvalósítását várja el az önkormányzatoktól. A kulturális intézményeink gazdasági feladat ellátásának jelenlegi rendszerét, - mivel a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma éves szinten nem éri el a 100 főt,- a Közgyűlés 27/2015. (II.19.) számú határozata alapján áttekintettük, és egy közös gazdasági szolgáltató intézet létesítését látjuk célszerűnek létrehozni 2015. április 1-től.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata TIOP-1.2.1/08/2. kódszámú, "AGÓRA – Multifunkcionális közösségi központ és területi közművelődési tanácsadó szolgálat infrastruktúrális feltételeinek kialakítása" című nyertes pályázata által 2014. évben a **Váci Mihály Kulturális Központ** megújult, a közművelődési, szakmai funkciói bővítésre kerültek, így Nyíregyháza Megyei Jogú Város közművelődési rendszerének hatékonyabb és fenntarthatóbb működtetésére, funkcióinak bővítésére is sor kerül. A közművelődési feladatellátási szolgáltatások szakszerű biztosításához és az épület üzemeltetéséhez a Váci Mihály Kulturális Központ létszámkeretének bővítése a Közgyűlés 215/2014.(X.30) számú határozatával megtörtént. Célunk, egy olyan közművelődési intézmény kialakítása, amely a kulturális és közművelődési rendszerek összekapcsolása, az egész életen át tartó tanulás feltételeinek biztosítása révén lehetőséget teremt a jobb minőségű kulturális

szolgáltatásokra és az egyének társadalmi érvényesüléséhez szükséges kompetenciák megszerzésére.

A **Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár** szakszerű és hatékony működésének elősegítése érdekében, 2014. évben 8 fővel emelkedett Könyvtárunk engedélyezett létszáma. Az önkormányzat a Könyvtár szervezetét és működését egységes elvek alapján a szervezeti struktúra átalakításával kívánta még hatékonyabbá tenni, a városi és megyei szolgáltatásokat még magasabb színvonalon biztosítani azzal, hogy 2014. októberében az intézmény szervezetét átalakította a Közgyűlés 216/2014.(X.30.) számú határozata alapján.

Magyarország nemzeti értékeinek ápolása, védelmezése, minél fokozottabb megbecsülése, nyelvi, szellemi, kulturális, gazdasági teljesítményeink, természeti és épített értékeinek megismertetése és elismertetése érdekében az Országgyűlés 2012. évben elfogadta a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényt. Nyíregyháza Közgyűlése a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítására, a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény létrehozására **Települési Értéktár Bizottságot** hozott létre. 2015. év elejéig a Nyíregyházi Települési Értéktárba 16 érték került felvételre, kulturális örökség, egészség és életmód, turisztika, épített környezet, valamint vendéglátás kategóriában.

Nyíregyháza város önként vállalt közművelődés feladatairól szóló 13/2011. (III.10) önkormányzati rendeletben elfogadottak szerint az önkormányzat a művelődési hagyományokra és a lakossági szükségletre alapozva elsősorban a városi intézményrendszer és a civil szervezetek tevékenységére támaszkodva végzi közművelődési feladatait. Nyíregyháza városa elismeri és támogatja a 24/2008.(IV.29.) önkormányzati rendeletben foglaltak alapján azt a tevékenységet, amelyet a településen élő állampolgárok önszerveződő közösségei végeznek az önkormányzati feladatok megvalósítása, a polgárok közéletbe való bevonása, a település fejlesztése és szépítése, a környezetvédelem, a közbiztonság mértékének növelése, az arra rászorulókat támogatása, a kultúra és a hagyományok ápolása, a lakosság művelődése, szórakozása, sportolása, egészségvédelme érdekében.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város kulturális és közművelődési intézményei által, a számos művészeti együttes és kulturális egyesület közreműködésével gondoskodik népi hagyományaink és kultúránk ápolásáról, melyet színvonalas kulturális programkínálatuk útján közvetítik a város lakói és turisztikai látogatói számára. A kimagasló értékeket képviselő zenei, táncművészeti és színházi tevékenység támogatása mellett a városvezetés különös figyelmet fordít a városmarketing és idegenforgalom szempontjából is fontos rendezvényekre. Olyan programsorozatok előkészítése zajlik, amelyek jellegükkel illeszkednek a térség arculatához, és nagy hagyományokkal rendelkeznek.

A fesztiválok közül kiemelkednek az őszi programsorozat, a VIDOR, a Szabadtéri Nyár tervezett rendezvényei. A városi rendezvények szervezésénél támaszkodunk a támogatott művészeti együttesekre, akiknek éves finanszírozása közgyűlési döntés alapján, illetve a Kulturális Alap terhére meghirdetett pályázati forrásból valósul meg.

Törekedni kell arra, hogy a város kulturális életét meghatározó nagyrendezvényeinek költségvetési háttere továbbra is biztosítva legyen. Az önkormányzat évek óta magas színvonalú kulturális kínálatot gazdagítja a nemzeti ünnepeket, s évente több alkalommal szervez ingyenesen látogatható kulturális programokat.

A rendezvényeken kívül önkormányzati támogatással segítjük a közművelődési színtereken megvalósuló kulturális programokat, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szemle működését, a Vörös Postakocsi irodalmi folyóirat megjelentetését, közművelődési megállapodás keretében az önkormányzati feladatok civil szervezetek útján történő megvalósítását. Ápoljuk Benczúr Gyula és Váci Mihály szellemi örökségét. Krúdy városaként célunk, méltó emlékhely kialakítása Nyíregyházán, szellemi örökségének tiszteletben tartásával.

A kulturális koncepció elkészítése 2015. évben esedékes. A koncepciónak összhangban kell lennie a gazdasági programban megfogalmazott célkitűzésekkel.

CIVIL ÉLET

Napjainkra igen erős, sokrétű civil társadalom alakult ki Nyíregyházán. A hivatalos adatok szerint 1.270 civil szervezet van városunkban bejegyezve, ebből 200 szervezet végez aktív munkát. Ezek a szervezetek és a bennük tevékenykedő nyíregyháziak a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesítését szolgálják. Tevékenységi körüket, feladatukat tekintve a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, a szociális szolgáltatások biztosításában, a környezetvédelemben éppúgy szerepet vállalnak, mint a szabadidő hasznos eltöltésének szervezésében, a közbiztonság javításában, az élet minden területén.

Az önkormányzat a kétirányú, nyitott párbeszéd kiépítésében érdekelt, mely minden aktívan cselekvő szervezet és közösség számára a folyamatos párbeszéd (javaslattétel, véleménynyilvánítás) lehetőségét kínálja. Ahogyan az együttműködésben sem, úgy a kommunikációban sincsenek kivételezett helyzetűek: egyedül a szervezetek aktivitásán, teljesítményén múlik a párbeszéd intenzitása, mélysége.

Fontosnak tartjuk, hogy a civil szervezetek javaslatai, kérdései, kérései a megfelelő formában és a megfelelő helyre eljussanak. A város célja a szoros együttműködés a Nyíregyházi Civil Fórum működését segítő Civil Szolgáltató Központtal (Nyírségi Civil Ház).

Jelenleg a Civilház két helyen működik Nyíregyházán, melyet az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság működtet a Városmajor u. 2. szám alatt akadálymentesített épületben, amely 20 és 70 főt befogadó teremmel rendelkezik és a Damjanich u. 4-6. szám alatt szintén akadálymentesített épületben, amely 50 és 25 főt befogadó oktatóteremmel rendelkezik. A Nyírségi Civilház széles körű szolgáltatásaival segíti a helyi civil szervezeteket.

A Civil Fórum Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlése által létrehozott bizottságoknak megfelelően civil munkacsoportot hozott létre, amelynek feladata a közgyűlési munka figyelemmel kísérése, véleményezése, témajavaslatok összeállítása a közgyűlés munkatervéhez. A Nyíregyházi Civil Fórum 1999-ben 27 szervezet összefogásával jött létre. A Nyíregyházi Civil Fórum egy nem bejegyzett társadalmi-közösségi szerveződés, amely azzal a céllal alakult meg, hogy a Nyíregyháza város közigazgatási területére bejegyzett, aktívan működő civil szervezetek együttműködéséhez, közös érdekérvényesítő szerepéhez keretet adjon. Az Első Nyírségi Fejlesztési Társaság a Nyíregyházi Civil Fórum befogadó szervezeteként gondoskodik a Fórum adminisztratív feladatairól (nyilvántartások vezetése, meghívók elkészítése, postázása, média értesítése), a Fórum helyszíneinek megszervezéséről, a Fórum munkáját segítő programok megvalósításáról.

A Nyíregyházi Civil Fórum céljai között kiemelt szerepet játszik a kölcsönös kapcsolat, érdemi együttműködés kialakítása, folyamatos fejlesztése a civil szféra szereplői és a helyi

önkormányzat, annak testületei, intézményei, a civil szféra és a gazdasági élet szereplői között. Szervezett keret biztosítása az önszerveződés, az állampolgári öntevékenység, az érdekérvényesítés, a társadalmi ellenőrzés megalapozásához, fejlesztéséhez. A kölcsönös bizalomra és felelősségre épülő információcsere ösztönzése, a nyilvánosság szerepének fokozása, a helyi döntések előkészítésében, a határozatok végrehajtásában, a közösségi támogatottság, a szerepvállalás erősítése.

Nyíregyházán a civil szervezetek aktívan működnek. Minden civil szervezet tevékenységének megfelelően próbál minél több helyen, minél több időpontban megjelenni a nyilvánosság előtt.

Nyíregyházán az alábbi tevékenységeket ellátó civil szervezetek találhatóak: Egészségügyi civil szervezetek, Szociális tevékenységet folytató szervezetek, Nyugdíjas szervezetek, Népművészeti szervezetek, Közbiztonságért felelős szervezetek, Fogyatékkal élőkkel foglalkozó szervezetek, Hátrányos helyzetű csoportokkal foglalkozó civil szervezetek, Kulturális tevékenységet folytató civil szervezetek, Környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek, Oktatással foglalkozó civil szervezetek, Gasztronómiai szervezetek, Sporttal foglalkozó szervezetek, Ifjúsági szervezetek.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata az együttműködés és partnerség jegyében nyitott valamennyi Nyíregyházán működő civil és társadalmi szervezet irányába. Célunk és kötelességünk a mindenkori anyagi lehetőségeinkhez mérten a civil és társadalmi közösségek építése, támogatása. Az együttgondolkodás ereje, a nyitott városháza koncepció alapja a párbeszéd és konzultáció. A városvezetés hisz és bízik a közösség értékteremtő erejében.

IFJÚSÁG

Az önkormányzat ifjúságpolitikai tevékenységének közvetlen jogforrása Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, melynek 13. §-ában az ifjúságügy kötelező feladatként jelenik meg. Ezen belül a törvény értelmében bizonyos feltételekkel a települési önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően –, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

Tekintettel arra, hogy az ifjúságügy komplex tevékenység, amelynek az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos szerepe, elsősorban más ágazati tevékenységek- köznevelés, egészségügy, egészségmegőrzés és drog elleni küzdelem, szociális munka, gyermekvédelmi szolgáltatások, ösztöndíjak-, rászoruló hallgatók támogatása, diáksport, kultúra – profiljába is tartozik, elengedhetetlen hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúsági Koncepciója felülvizsgálatra kerüljön az említett ifjúsági ügyekkel foglalkozó ágazatok tevékenységeinek összehangolása által. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Ifjúsági Koncepciójának felülvizsgálatára és az Ifjúsági Cselekvési Terv elkészítését 2015-ben el kell végezni Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének 259/2014. (XII.18.) számú határozata alapján.

SPORT

Nyíregyháza méretének, lélekszámának és gazdasági potenciáljának megfelelő helyet foglal el a magyar sportéletben. Jellemzően nem a legköltségigényesebb sportágakban ért el az elmúlt száz évben kiemelkedő eredményeket, hanem azokban, ahol az egyéni teljesítmény és a tehetség elegendő volt a sikerhez. Az előző ciklusban a városvezetés felismerte, hogy

meg kell teremteni a feltételeit annak, hogy a sportolni vágyó nyíregyháziak nívós mozgáslehetőséghez jussanak. Ennek szellemében vált nyitottá a Városi Stadion, fogadta be a mozdulni vágyókat a BUSZACSA, épültek az ovifoci-pályák, a szabadtéri kondiparkok és nőtt ki a semmiből kosárlabdapálya a Bujtosi Ligetben. Ugyancsak a fenti koncepció keretében indult útjának közel tucatnyi szabadidősport-program, a legtöbb esetben a város és a városba telepedett multinacionális vállalatok támogatásával és összefogásával.

Az utánpótlásban sportoló gyerekek száma a Nyírsuli Kft. berkein belül szinte megduplázódott. Ez annak a törekvésnek volt köszönhető, hogy az állam látványcsapatsport finanszírozási rendszerének és a város támogatásának köszönhetően az utánpótlás résztvevői színvonalas hazai és nemzetközi versenyekre juthattak el, kiváló minőségű felszerelést és eszközparkot kaptak a munkájukhoz, és a sportorvoslás, illetve a rehabilitáció területén is korábban nem tapasztalt támogatás járult hozzá a létszámnövekedéshez. Ez teremtette meg az alapjait annak, hogy ma már a nyíregyházi sport vertikálisan is erős, és a látható felszínen is sikereket ér el. Ez megmutatkozik abban, hogy a kiemelt sportágak esetében három élvonalbeli együttessel rendelkezünk, az egy főre eső olimpikonjaink száma az országos élmezőnybe tartozik, és minden sportolni vágyó gyerek megfelelő infrastrukturális háttérrel, szervezett keretek között találhatja meg kedvenc mozgásformáját. Ezek tehát az alapok, melyekre épülhet a következő öt év koncepciója, amely látványos fejlődéssel és eredményekkel kecsegtet.

Bujtosi Szabadidő Csarnok - BUSZACSA

A Város eltökéltsége a sportfejlesztés területén megmutatkozik a két stratégiai sportinfrastruktúra nagyívű fejlesztésében. A vezető teremsportágak, kulturális rendezvények és konferenciák otthonául szolgáló BUSZACSA 2014-ben megkezdett fejlesztése 2015-ben fejeződik be. Az állam által támogatott beruházás az ország egyik legmodernebb sportcsarnokává teszi a rendkívül jó adottságokkal rendelkező, Nyíregyháza szívében lévő csarnokot. A teljeskörű rekonstrukció lehetővé teszi, hogy az alábbi célokat tűzzük ki magunk elé:

- Minél magasabb színvonalú élmény nyújtása a közönség számára a sportrendezvényeken, hogy a nézők számát maximalizálni tudjuk.
- Sportturizmus megszervezése, fejlesztése.
- Kiemelkedő országos és világszínvonalú sportrendezvények helyszíne legyen Nyíregyháza.

Amikor egy város leteszi a voksát egy ilyen mérvű beruházás mellett, akkor arról is dönt, hogy milyen irányt szab az adott területnek. A BUSZACSA fejlesztése azt az üzenetet küldi a sportvezetőknek, vállalatvezetőknek és vállalkozóknak, hogy a sport támogatása valódi befektetést jelenthet Nyíregyházán. Olyan eszközt kap a kezébe a terület, amelynek köszönhetően – professzionális sportszervezés mellett – városunk kiemelkedő ágazatává válhat.

Városi Stadion

A nyíregyházi futball ugyan ért el sikereket az elmúlt évtizedekben, azonban létét elsősorban az első-, és másodosztály közötti ingázás határozta meg. Geopolitikai helyzete, az erős és komoly tradícióval bíró szomszédvárok erőforrásokat elszívó hatása, olyan koncepció véghezvitelét teszi csak lehetővé, amely egy széleskörű, nyíregyházi gyökerű összefogás keretén belül szervezi meg labdarúgásunkat.

Ennek szellemében kezdődik el 2015-ben a stadion rekonstrukciója, majd 2016-ban a koncepciónk szerint a centerpálya is új technológiai megvalósításokat, új altalajt és gyepszőnyeget kap, ezáltal megfelel majd nem csupán az MLSZ, hanem az UEFA előírásainak is. A rekonstrukció során a Sóstói út felőli lelátó teljes megújulása, a minden igényt kielégítő beléptető rendszer kialakítása, és a kiszolgáló helységek felújítása történik meg. Mindez azért, hogy a futballt kedvelők megfelelő körülmények között szurkolhassanak a hétvégeken. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Nyíregyházi Sportcentrum és a Nyíregyháza Spartacus Kft stratégiai együttműködése hosszútávon biztosítani tudja a város labdarúgásának fejlődését. Az immár az ország elitjébe tartozó, az akkreditációs folyamatba bekapcsolódó Bozsik Akadémia szerves egészet képez a felnőtt együttessel azért, hogy a későbbiekben egyre több sajátnevelésű gyerek jusson lehetőséghez a piros-kék nagycsapatban.

Egységes sportirányítás, nagyobb hatékonyság

Nyíregyháza Megyei Jogú Város sportvállalkozása a **Nyíregyházi Sportcentrum** olyan szervezeti átalakításon esett át, melynek köszönhetően ma már egységesen szervezi egybe az olyan természetes módon összekapcsolódó egységeket, mint az élsport, az utánpótlássport és a szabadidősport, mindezt a BUSZACSA fenntartásának infrastrukturális hátterével. Ez a struktúra teszi lehetővé az egymásra épülő tervek kidolgozását és megvalósítását mind a sportszakma, mind az infrastruktúra területén.

A Sportcentrum stratégiai céljai - a gazdasági program időszakában - a következők:

Élsport:

- A Társasághoz tartozó kettő (majd esetleg három) csapatsportág esetében egyaránt első osztályú szereplés, 1 csapat folyamatosan a nemzetközi porondon, egy pedig az NBI felsőházában (1-8 hely) végezzen.
- Egyéni sportok területén az utánpótláskorú versenyzők felnőttként magyar bajnoki címek aspiránsai és világversenyek (EB, VB, VK, Olimpia) résztvevői legyenek.
- A célhoz rendelt fejlesztési terület: a professzionális sporthoz szükséges segédszakmák (orvosi, fizioterápiás és rehabilitációs háttér) fejlesztése egy egészségügyi központ kialakítása révén. Infrastrukturális fejlesztés forrása: MLSZ pályafejlesztési program. Várható megvalósulás: 2015
- Az egészségügyi központ eszközbeszerzésének értéke: 25.000 eFt. Ennek forrása a szakszövetségi pályázatok. A pályázatok forrásintenzitása: 100 % illetve 90 %. Megvalósulás ideje: 2015-2017.

Utánpótlássport:

- A fő cél, hogy minél több gyerek kezdjen rendszeresen sportolni a Társaság szervezésében. A legjobbak integrálása az élsport területére.
- A célhoz rendelt fejlesztési terület: az iskolai tornatermek korszerűsítése városunkban. Hat ilyen tornaterem felújítását jelöltük meg a Sportkoncepcióhoz benyújtott javaslatcsomagunkban. Ezen fejlesztés várható összértéke 180.000 eFt (átlagosan 30.000 eFt/tornaterem) Forrása: TAO-pályázatok. Ezeket lehetőleg az adott oktatási intézmény Diáksport Egyesülete nyújtsa be a vonatkozó szakszövetség irányába. A pályázatok forrásintenzitása: 70 %.
- A megkezdett gyakorlatot folytatva az úszósport területén a Sóstó-Gyógyfürdők Zrt-vel együttműködésben folytatni kell az infrastrukturális és eszközfejlesztéseket. A szakszövetségi pályázatokból olyan alapokat kell tudni teremteni, hogy a

Magyarország által elnyert Vizes Világeseményeken 2017-től 2021-ig minden esetben szerepelhessen nyíregyházi versenyző.

Összességében tehát a BUSZACSA és a Városi Stadion fejlesztése, illetve Nyíregyháza növekvő vonzereje jelenti az alapját annak, hogy joggal reméljük a sportturizmusunk fellendülését. Ide kapcsolódik az olyan segítőszakmák, mint a sportorvoslás vagy a rehabilitáció lehetőségeinek fejlesztése, hogy egyedi szolgáltatásokkal álljunk a minket választók rendelkezésére.

Az utánpótláspont területén az állam szerepvállalásának (TAO-rendszer) és saját céljainknak (minél több gyerek bevonása a rendszeres, szervezett sportéletbe) összhangja a jövőben professzionális peremfeltételt biztosít gyermekeink számára akár az élsportba való integrálódás, akár egyszerűen az egészséges életmód elsajátítása felé.

Az egyéni sportágak területén a végrehajtott tömegesítés után törekedni kell arra, egyre több versenyzőnk jusson el világvizsgákra, ott szerevezve hírnevet Nyíregyházának.

A csapatsportágak tekintetében megfelelő földrajzi és sportpolitikai elemzés mellett támogatni kell a megújuló infrastruktúrára épülő együtteseket. Arra kell biztatni őket, hogy olyan célokat fogalmazzanak meg, amelyek mellé szívesen állnak majd piaci szereplők.

A fentiek figyelembevételével jó esély van arra, hogy az előttünk álló öt év a nyíregyházi sport sikertörténetévé válhasson.

TURIZMUS-VENDÉGLÁTÁS

Az elmúlt két évben az országos átlagot meghaladó mértékben emelkedett a vendégéjszakák száma a városban. 2013-ban a kereskedelmi szálláshelyeken összesen 159 ezer vendégéjszakát töltöttek el a turisták, ami 30,9 %-kal haladta meg az előző évet. 2014-ben további 7,4 %-kal emelkedett a vendégéjszakák száma Nyíregyházán és elérte a 170 ezret. Ezen belül a külföldi vendégéjszakák száma (55 ezer) rendkívül dinamikusan, 18,3 %-kal nőtt az előző évhez képest. A szállodák mutatói is hasonlóan pozitív irányú változást mutatnak, a szállodákban eltöltött vendégéjszakák száma 13,2 %-kal növekedett.

Nyíregyháza elsődleges turisztikai vonzereje a város üdülőövezete, Sóstógyógyfürdő. Az egyedülálló, hatalmas tölgyerdőben fekvő területen egyszerre több, egymást erősítő, kiegészítő turisztikai attrakció található. Az üdülőövezet folyamatos fejlesztés alatt áll. 2015 tavaszán fejeződik be a 2,1 milliárd költségű „Fenntartható, komplex szolgáltatásfejlesztés és funkcióbővítés Sóstó-Gyógyfürdőn” című projekt. Ennek keretében az Aquarius Élmenyfürdő bővítésével 1.400 m² területű komplex gyógyászati épület, az Állatparkban az “Andok világa” kalandpark, a Múzeumfalu mellett egy “Pálinka Főváros” kerül megvalósításra a Sóstó körüli infrastruktúra jelentős fejlesztésével egyidejűleg. Az üdülőövezet 2012-ben országos gyógyhelyminősítést kapott, ami további lehetőségeket és kötelezettségeket jelent.

A fejlesztések hatására Sóstógyógyfürdő olyan egységes turisztikai desztinációként jelenhet meg a hazai és nemzetközi piacon, amely versenyképes, innovatív, vonzó úti cél eltérő célcsoportok számára és hosszabb időtartamra szóló, tartalmas utazást nyújtó helyszín lehet.

A turisztika két fő attrakciója Sóstón az Állatpark és a Fürdő. Az Állatpark az Önkormányzat egyik legsikeresebben és legdinamikusabban fejlődő, országosan is ismert és elismert terepe. A Társaság gazdálkodásának fedezete az évi 400 ezer látogató. Ez az a látogatói

szám, amely a biztonságos működést lehetővé teszi. A hihetetlen éles konkurencia, a Fővárosi Állatkertben megvalósuló 25 milliárdos fejlesztés, Debreceni Állatkert - ahol szintén milliárdos nagyságrendű beruházást szeretne a város - egyre nehezebbé teszi a versenyben maradást.

A fentiek okán elengedhetetlen, hogy a Nyíregyházi Állatparkban a következő 5 évben jelentős fejlesztésekre kerüljön sor.

E fejlesztések során olyan nem csak Magyarországon, hanem Európában is egyedülálló attrakciónak kell megvalósulni, amely hosszútávon generálja a turistákat, amiből nem csak a park, hanem egész Sóstó profitál.

A fenti projekt keretében kialakításra került illetve megújult a fürdőben az egyedi, modern gyógyászati részleg, melyre épülve Sóstógyógyfürdő bekerülhet a gyógyturizmus vérkeringésébe. Olyan fizetőképes vendégkört célozhat meg külföldön és belföldön is egyaránt, amellyel hozzájárulhat egész Nyíregyháza turizmusának fejlesztéséhez.

A turizmus másik fontos generátora a városban, a régióban és a környező országok szomszédos területein működő multinacionális és nemzeti vállalatok által támasztott üzleti célú kereslet. Ez a kereslet kiegészül konferenciák, kiállítások megrendezésének igényével is. Közismert tény, hogy Nyíregyháza szálláskapacitása különösen a város üdülőövezeti részében alulfejlett, nem felel meg sem a jelenlegi, még kevésbé a folyamatban lévő attrakciófejlesztések által támasztott turisztikai keresletnek. Az összes kiadható 487 szállodai szoba, döntő mértékben kisebb kapacitású közepes komfortfokozatú szállodában található.

Szálloda Fejlesztési Projekt

Sóstógyógyfürdőn szükségszerű egy modern, nagyobb kapacitású 100-120 szobás, 4 csillagos igény szintű szálloda építése, lehetőség szerint nemzetközi szállodalánc által professzionális üzemeltetésben. Fő célpiacai a következők:

- Wellness- és gyógy szegmens a rendelkezésre álló kínálat alapján (rekreáció, medical wellness, rehabilitáció),
- Szabadidős vendégek (családok, aktív pihenés, szórakozás),
- Üzleti vendégek (a városba üzleti céllal érkezők),
- MICE szegmens (találkozók, megbeszélések, konferenciák, kiállítások, incentive utazók).

A felsorolt célpiacok igényeinek alárendelten, a szálloda fő részei a következők:

- Szálloda szobák különböző típusok szerint. Standard szoba mérete 22-24 m²,
- Vendéglátó létesítmények (lobby bár, bistro, étterem),
- Konferencia létesítmények (szekcionálható különtermek),
- Kis alapterületű terápiás, wellness és szolgáltató centrum.

A szálloda szerves módon összekapcsolható a gyógyászati szolgáltatásokat nyújtó Aquarius Élmenyfürdővel.

Kemping projekt

A különböző típusú szállásigények kielégítése érdekében javasolt egy minőségi négy csillagos kemping kialakítása, a terület rendezése, a kempinghelyekhez szükséges közműkiállások kiépítése, a parkosítás megoldása.

Nyíregyháza pont - Turisztikai fogadóközpont létrehozása

Hiányzik Nyíregyháza turisztikai kínálatából egy olyan Turisztikai Fogadócentrum, ahol nagyobb csoportokat is fogadni tudunk. Egy olyan komplex szolgáltatásokkal feltöltött helyiség, ahol fogadni tudunk egy autóbusznyi vendéget - tehát 40-50 főt. A belvárosban felállítandó iroda feladata összehangolni azoknak a szereplőknek a tevékenységét, akik részt vesznek a város programjainak szervezésében és rendezésében:

- a városi, civil- és gazdasági szereplők társadalmi eseményeinek összehangolása,
- városarculati elemek használatának elterjesztése széles körben,
- gazdasági szereplők kiszolgálása,
- programok területi koordinációja.

NEMZETISÉGEKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

Nyíregyháza tradicionálisan nyitott a nemzetiségek irányába. Ezt reprezentálják a megkötött és évente felülvizsgálatra kerülő együttműködési megállapodások a roma, szlovák, német, örmény, ruszin, ukrán valamint a lengyel nemzetiségi önkormányzatokkal. A megállapodás tartalmazza többek között azt, hogy az Önkormányzat térítésmentesen biztosít irodahelyiséget a nemzetiségi önkormányzatok részére a Tüzér u. 2-4. valamint a Nemzetiségek Házában az Árpád u. 41. sz. alatt. Az Önkormányzat az előző időszak alatt önkormányzatonként 1,5 millió forinttámogatást nyújtott a nemzetiségi önkormányzatok részére működtetésükre és programjaik megvalósítására. Célunk az elkövetkezendő időszak alatt is a támogatás szintjének megőrzése. Az önkormányzat nemzetiségi politikáját, a döntéshozatali előkészítés során a nemzetiségi érdekek, törekvések széles körű érvényesülése érdekében a folyamatos párbeszéd és szoros egyeztetés jellemzi.

TESTVÉR- ÉS PARTNERVÁROSI KAPCSOLATOK

Nyíregyháza nemzetközi kapcsolatrendszere az elmúlt években szervesen kapcsolódott az Önkormányzat programtervéhez, elősegítve a város gazdasági-társadalmi fejlődését.

A külkapcsolatok megszilárdultak és élénkültek a meglévő testvér- és partnervárosi kapcsolatok keretein belül, különös tekintettel a határ menti térségben. Nyíregyháza a nemzeti összetartozás jegyében mindent megtett annak érdekében, hogy elősegítse a térség gazdasági fejlődését, felzárkóztatását, társadalmi kohézióját.

A nemzetközi városdiplomáciai kapcsolatrendszer szélesedett az önkormányzat általános célkitűzéseinek, fejlesztési terveinek megvalósítása érdekében. Ennek függvényében számos közös program, projekt megvalósítására került sor. A nemzetközi szakmai látogatások, rendezvények, kölcsönös tapasztalatcserék, bemutatkozások tovább erősítették a partnerségi viszonyokat, az együttműködési - kiemelten az turisztikai - lehetőségek kiaknázását.

A város nemzetközi kapcsolatainak ápolására a Külügyi Céltartalék és a Városdiplomáciai keret ad lehetőséget.

Kiemelt feladatként megjelenik Nyíregyháza testvér-, és partnervárosaival a szorosabb együttműködés, amely a feltételeket biztosítja a közös eu-s pályázati források közvetlen lehívásához.

KÖZBIZTONSÁG

A város közbiztonságának folyamatos javítása és megteremtése többszereplős feladat. Része van ebben a rendőrségnek, az önkormányzati közterület-felügyeletnek, a polgárőrségnek, de egyéb faktoroknak is, úgy mint a pedagógusoknak, vállalkozóknak, civil szervezeteknek és természetesen magának a lakosságnak. Ezen szereplők együttműködése minél jobb és összehangoltabb, minél inkább egymásra épülő, annál jobb eredményeket lehet elérni e téren. A törvényes rend fenntartását, betartatását és betartását ebben az időszakban is az egyik legfontosabb kérdésként kell kezelnünk.

A nagyvárosi bűnözés jellegét és nagyságrendjét a megye földrajzi elhelyezkedéséből, gazdasági helyzetéből, valamint Nyíregyházának, mint dinamikusan fejlődő megyeszékhelynek sajátos jellegéből adódó társadalmi problémák generálják.

Bár a város területén elkövetett bűncselekmények összetételének száma kismértékben emelkedett az elmúlt években, ezzel párhuzamosan a felderítési mutatók jelentősen javultak. A bűncselekmények közül továbbra is a vagyoni elleni cselekmények dominálnak, majd a közrend, gazdasági és személy elleni cselekmények következnek a rangsorban.

Nyíregyháza sajátos településszerkezettel rendelkezik, a tanyabokrok a várost teljes egészében körbe veszik. Legtöbbjük a várostól nyugati irányban fekszik, 1-20 km-es körzetben. Jelenleg több mint 60 külterületi lakott helyet (szállást, tanyabokrot, tanyát) különböztetünk meg. Az itt lakók száma közelíti a 9.000 főt. A nagyobb népességű tanyabokrok, Butyka, Felsősimá, Mandabokor, Rozsrétszőlő, Vajdabokor, *Felsőpázsit*, *Felsőbadur* már belterületek.

A tanyákon élő felnőtt lakosság több mint 60 %-a inaktív (nyugdíjas), alig 20 %-a aktív kereső, 10 %-a gyermekét neveli, a regisztrált munkanélküliek aránya nem több a városi átlagnál. A tanyán élők között magas az egyedül élő, szociálisan és fizikálisan egyaránt segítségre szoruló idős emberek aránya. A tanyákon és a bokrokban az állandó rendőri jelenlét megoldása nehéz feladat, azonban továbbra is fontos, hogy főként a veszélyeztetett téli időszakban ezt lovas járőrökkel biztosítsuk, amellett, hogy a mezőőri szolgálat és a közterület-felügyelet is bevethető a biztonságérzetet fokozó jelenlétükkel.

A polgárőr-szervezet a Magyarországon törvényesen működő, a lakosság által életre hívott, önszerveződésű, bűnmegelőzési, a közrend, a közbiztonság védelmét szolgáló pártsemleges társadalmi szervezet. A polgárőrség szervezetei a mozgalom megalakulásának kezdete óta kiemelt figyelmet fordítanak a közterületek és a nyilvános helyek rendjének megóvására. Az itt elkövetett bűncselekmények mellett ide sorolhatók a közlekedés rendjének, a köztisztaságnak, a közvilágításnak a problémái, az itt megjelenő közösségellenes magatartásformák, a fiatalok különböző antiszociális csoportosulásainak kialakulása.

A bűncselekmények megelőzése, megszakítása és felderítése érdekében jelentős erőfeszítéseket tesznek a polgárőr szervezetek, elsősorban közterületi jelenlétükkel. Köszönet tevékenységükért, a közösség érdekében kifejtett munkájukért, támogatásuk a jövőben is kiemelt fontossággal bír. Az önkormányzat támogatni kívánja ezeket a szervezeteket mind a munkavégzéshez szükséges infrastrukturális feltételek biztosításával

(pl. iroda biztosítása), mind pedig a már kialakult pályázati rendszer által anyagi lehetőségeihez mérten anyagi erőforrással, egyébiránt ezen önkéntes munka maximális erkölcsi megbecsülésével annak érdekében, hogy az előző ciklusban létrejött új polgárőr szervezetek (pl. Kisteleki-szőlő, Rozsrét) is tovább működjenek.

A kábítószer-fogyasztás napjaink egyik legnagyobb problémája, amely élénken foglalkoztatja a város közvéleményét. Az elmúlt évek rendőri beszámolóí részben kedvező képet mutatnak, de az ún. dizájner drogok előállítása és terjesztése felett nem hunyhatunk szemet. A prevenció, a felvilágosítás és kommunikáció már általános és középiskolás korban támogatandó. A partikuláris akciók helyett, a jövőben is fontos a szakmailag átgondolt és fókuszált, a fentebb jelzett szereplők együttműködéseken alapuló tevékenységek támogatása és a terjesztői kör felderítése.

Nyíregyháza város területének közlekedés biztonságát befolyásoló tényezőket elsődlegesen a terület sajátosságaiból adódó közúti forgalom, illetve a hazánkba beutazó tranzitforgalom határozza meg. A biztonságos közlekedéshez azonban nemcsak az autóforgalom által indukált fejlesztések tartoznak, hanem az elmúlt ciklus által megvalósult kerékpárút-fejlesztések, amelyekre továbbra is nagy szükség van.

Nyíregyháza belvárosában évek óta visszatérő probléma a hajléktalan, kéregető személyek jelenléte. A hajléktalan személyek által kéregetés szempontjából frekventált helyek a városunkban a Zrínyi Ilona utca és Debreceni út kereszteződése, a Széna téri útkereszteződés, a Szent István utca és Inczedy sor kereszteződése, valamint a Dózsa György utca és Ferenc körút kereszteződése, de érintett a Búza tér és az Állomás környéke is. A hatósági fellépés mellett az Oltalom Szeretetszolgálat tevékenységét továbbra is segíteni kell.

A vandalizmusból eredő rongálások nem csak magánvagyon, hanem önkormányzati, azaz közvagyon is érintenek. A város biztonságának és a vandálokkal szembeni fellépésnek is egyik eszköze a jól kiépített térfigyelő kamerarendszer, amelyek számát lehetőségeinkhez mérten tovább növeljük, hogy a legutóbbi fejlesztésekből profitáló Örökösöld, Sóstó, Érkert, Jóságvár mellett a város további, kamerával ellátatlan területei is lefedésre kerüljenek. Emellett vizsgálnunk kell annak lehetőségét, miként teremthetjük meg azt, hogy a térfigyelő kamerák által közvetített képet a rendőrökön kívül valós időben láthassák a közterület-felügyelők.

A közrend, közbiztonság javítását célzó technikai fejlesztések mellett továbbra is fontos a rendőri, polgárőri, közterület-felügyelői állandó jelenlét. A célirányos közterületi jelenlét, a mozgó járőrözés sikerét lakossági visszajelzések is igazolják. A szórakozóhelyekkel sűrűn ellátott gyűjtőhelyeken, például a Búza tér környékén, a belvárosban a turisztikai szezonban a rendőri és közterület-felügyelői jelenlét továbbra is indokolt, hatást gyakorolnak a lakosság szubjektív biztonságérzetének javulására. A szórakozók és szórakozóhelyek biztonságának megteremtése érdekében azonban tovább kell lépnünk, partnerként bevonva a vállalkozásokat, pedagógusokat, a szórakozni vágyó fiatalokat (pl. önkéntes munka) és magát az érintett lakosságot is annak érdekében, hogy még inkább élhetőbbé tegyük városunkat. Ezen a téren fontos szerep juthat a közösségi rendőröknek, akik egy újszerű rendőri szemléletet képviselve jutnak el az egyes célcsoportokhoz.

A városlakók közérzete, szubjektív biztonságérzete nagymértékben függ attól, hogy milyen

környezetben élnek. Nagyon fontos az, hogy az emberek úgy érzik-e, hogy ebben a városban éjszaka is nyugodtan lehet sétálni, a városban, városrészekben nyugodtan lehet-e élni. Nagyon fontos, hogy a lakosság vagy akár az egyre intenzívebbé váló turizmus által ide látogató turista úgy érezze, hogy Nyíregyházán, ha segítségre szorul, a legrövidebb időn belül segítséget kap. Ehhez a közbiztonság megteremtésében és fenntartásában legfontosabb két szervezet, a rendőrség és a közterület-felügyelet összehangolt együttműködésére, proaktív, problémamegoldásra koncentráló munkamódszerek alkalmazására van szükség.

A rendőrség hatékony működése, közvetve de természetesen közvetlenül is, olyan közbiztonsági tényezőt jelent a fejlődő megyeszékhelyen, amely szoros összefüggésben van a város gazdasági érdekeivel. Amennyiben a megyeszékhelyen a közbiztonság jó úgy mind a turisztikai, mint pedig az egyéb befektetői környezet pozitív irányú változást eredményez. Mindezekkel összefüggésben a Nyíregyházi Rendőrkapitányság rövid illetve középtávú elképzelése között a Megyei Jogú Város Önkormányzatával fontos és kiemelt célként tekint a meglévő térfigyelő rendszer további bővítésére azok fejlesztésére valamint a meglévő rendszer központosítására.

A megyeszékhelyen is megtörtént és folyamatos fejlesztés alatt áll az ESR-112-es program, amellyel a rendőrség reagáló képessége és a konkrét lakossági bejelentésekre hatékony és gyorsabb rendőri intézkedés történik. Ennek továbbfejlesztése a jövőben is folyamatos feladat.

A közlekedésbiztonság további javítása érdekében figyelemmel a jövőbeni rendelkezésre álló gazdasági erőforrásokra további sebességellenőrző készülékek telepítését tervezi a rendőrség, valamint a kerékpárosok közlekedésének még nagyobb biztonsága érdekében folyamatos a baleseti gócpontok elemzése, értékelése, melyekből a kerékpárutak tervezése során adatok biztosíthatóak a leginkább inkriminált területek vonatkozásában.

Az idegenforgalom szempontjából frekvenciált területeken a jövőben tovább kívánjuk fokozni a rendőri jelenlétet és ezen területeken a rendőrség elsősorban a szolgáltató jelleget erősíti és ezáltal a városba érkező turisták elégedettségét kívánjuk növelni.

Nyíregyháza Rendőrkapitányság pilot kapitányságként szerepel abban az országos programban, amelyben svájci mintára a közösségi rendészet megteremtését annak helyi szintén történő adaptálását végzi. Ezt a programot 2017-ig folytatja Nyíregyháza, mely Kormány határozatban is szerepel. A program célja a rendőrség és a lakosság közötti párbeszéd, bizalom kialakítása és a lakoságnál jelentkező rendészeti problémák hatékony, új szemléletű megoldása.

A közbiztonság fenntartása érdekében továbbra is kiemelten kívánjuk támogatni valamennyi közreműködő, intézményi (Közterület Felügyelet) illetve támogatás formájában történő ellátását, mint a Közbiztonsági Közalapítvány valamint a Polgárőr szervezetek támogatását. A rendőrséggel évről-évre megújítjuk a Közbiztonsági Megállapodást.

KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

Nyíregyháza közúthálózata gyűrűs-sugaras szerkezetű, a megközelítés 6 első- illetve másodrendű főútvonalon továbbá 4 alsóbbrendű összekötő útvonalon történhet. Az Autópálya kivételével az országos főutak átmenő forgalma a város belterületén halad át,

melynek következménye a haladási sebességlassulás, közlekedési zsúfoltság és a környezetterhelés mértékének növekedése.

A Nyíregyháza Nyugati elkerülő út a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. kiemelt beruházása. Az elkerülő az M3-as autópályát fogja összekötni a Tokaji úttal, amely a város belterülete irányában érkező forgalomterhelés csökkentését fogja eredményezni. Az első 2,2 km-es szakasza az M3-as autópályától a Simai útig 2014. év végén átadásra került. A második szakasz - amely a Simai úttól a Tiszavasvári útig valósul meg - munkaterület átadása megtörtént, jelenleg a kivitelezési munkák zajlanak és 2015 novemberében várhatóan ez a szakasz is átadásra kerül.

Mivel a Nyugati elkerülő út fent említett két szakaszának egybefüggő forgalomba helyezését követően a Mező utca-Bethlen Gábor utca-Vasgyár utca csomópont - az autópálya gyors elérése érdekében - kimenő forgalmi terhelésének növekedése várható, ezért indokoltá vált a csomópont bővítése, melynek vizsgálata folyamatban van.

Nyíregyháza jelenlegi kerékpárútjainak hossza összesen 51 km. A szétszórtnan található kerékpárutak egységes hálózattá történő kiépítését a Város már elkezdte, de még nem alkot egységes rendszert. A kerékpárutak hálózattá történő kialakítása új városrészek elérhetőségét teszi lehetővé, melynek következtében a kerékpározás egyre nagyobb teret hódít. Ezzel párhuzamosan a kerékpározás egyéb feltételeit (pl. kerékpártárolók, őrzés) elősegítő új létesítmények száma is bővül. A további bővítések között szerepel az Ipari Parkok elérését szolgáló, valamint a városból kivezető utak mentén Nyíregyházát a szomszédos településekkel összekötő kerékpárutak kiépítése és a hálózat összekapcsolását szolgáló hiányzó szakaszok megvalósítása.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata a város közigazgatási határán belül az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállításra az Észak-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. leánytársaságával a Szabolcs Volán Zrt.-vel megkötött közszolgáltatási szerződését a törvények adta lehetőségek alapján 2016. december 31-ig meghosszabbította. 2016. december 31-ét követően a Városnak új közszolgáltatót kell választani nyílt nemzetközi versenytárgyalás keretében.

A közösségi közlekedésre egy időben, egymással ellentétes hatást fejt ki, hogy míg a városlakók, utasok és potenciális utasok a kínálat (vonalhálózat, járatsűrűség, üzemidő) bővítését igénylik, korszerű járműpark rendelkezésre állásával, addig a csökkenő utasszám és finanszírozási rendszer csökkenő bevételeit eredményezi.

Mindezekből következik, hogy a jó minőségű, ugyanakkor fenntartható közösségi közlekedés biztosítása érdekében változtatásokra van szükség. A jelen helyzetben elsődleges a fenntarthatóság biztosítása, nem romló színvonal mellett.

A közösségi közlekedés fejlesztése során indokolt a valós utazási igényekhez igazodó, fenntartható hálózat és menetrend kialakítása, szolgáltatásközpontú fejlesztése, a közlekedési módválasztás befolyásolása és egyéb infrastrukturális feltételeinek megteremtése (P+R, B+P, K+R parkolók), forgalommenedzsment megteremtése, annak szem előtt tartásával, hogy ezen közszolgáltatás a személygépkocsival versenyképes legyen. A fejlesztés azonban nem azonos a növeléssel, az igénybevétel, a gazdasági racionalitás határokat szabnak a szolgáltatás terjedelmének.

Mindezen fejlesztéseken felül a közösségi közlekedést használók arányának növelésében szerepet játszhat egy intermodális csomópont kialakítása is, amely az utazó közönség számára egy magasabb színvonalú, minden közösségi közlekedési formát (helyi, helyközi és

vasúti személyszállítás) egy helyszínrre csoportosítva segítené az utazó közönség kiszolgálását.

VÁROSFELJESZTÉS

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Ötv.) a Gazdasági Program elkészítéséhez követelményként fogalmazza meg a megyei területfejlesztési elképzelésekkel való összhang megteremtését.

Nyíregyháza és térsége - az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciónak megfelelően - Magyarország külső nagyvárosi gyűrűjének eleme kétségkívül Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legfontosabb gazdaságfejlesztési térsége. Nyíregyháza három ország határánál elhelyezkedve dinamikusan fejlődő gazdasági és logisztikai központként szolgálhat a Kelet kapujaként.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztési koncepciójában is egyik prioritásként megjelenik a megyeszékhely komplex, integrált fejlesztése, a nyíregyházi agglomerációnak, mint gazdasági-foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Területfejlesztési Koncepciójának kapcsolódása:

A koncepció területi célokat határoz meg, mely területi célok meghatározott megyén belüli földrajzi egységekre irányulnak. A területi célok között szerepel Nyíregyháza és a nyíregyházi agglomerációnak a gazdasági, foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális fejlesztése.

A koncepció szerint a megye fejlesztésének – különösen a versenyképes gazdaság fejlesztésének – motorja egy erős centrumtelepülés. Nyíregyháza – az agglomerációs településeivel szorosan együttműködve - alkalmas ennek a funkciónak a betöltésére, és jelentős szerepet játszhat a megye dinamizálásában. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területfejlesztésében a Nyíregyházi agglomeráció fejlesztése tekinthető a területi jellegű stratégiai célok egyik pólusának. Nyíregyháza Megyei Jogú Város hatályos településrendezési eszközét a Településszerkezeti Terv és a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ), illetve annak Szabályozási Terv melléklete alkotja.

A fenti településrendezési eszközök az általános tapasztalatok szerint alapvetően betöltik feladatukat, és csak kisebb részterületekre vonatkozóan, a különböző településfejlesztési szándékok indokán, vagy az építhetőségi munka segítése céljából történtek, illetve vannak folyamatban jelenleg is módosítások.

A településfejlesztés és településrendezés területén azonban az elmúlt években jelentős jogszabályváltozások történtek. Átfogóan módosult az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet. Emellett 2013. január 1-jén új jogszabályként lépett hatályba a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: településrendezési kódex). A fenti jogszabályok, de különösen a településrendezési kódex részletesen rendelkezik a településfejlesztési és rendezési dokumentumok tartalmi követelményeiről, a véleményezésük, elfogadásuk és hatályba lépésük rendjéről. Mivel a jelenleg hatályos településrendezési eszközök – többek között

tartalmukat, rajzi jelkulcsukat tekintve – sok mindenben nem felelnek meg a fenti jogszabályok által beiktatott új rendelkezéseknek, ezért a településrendezési kódex 45. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a hatályos településrendezési eszközök az agglomerációs településeken 2015. december 31-ig alkalmazhatók, külön átmeneti időszakra vonatkozó rendelkezések mellett.

Legkésőbb ez év végéig szükséges a hatályos tervek felsőbb jogszabályoknak megfelelő átdolgozása, módosítása. Azért is időszerű a módosítás, mert a településrendezési eszközök tudnak majd igazodni a közgyűlés által elfogadott Településfejlesztési Konceptióhoz és Integrált Településfejlesztési Stratégiához (ITS) is, melyek a 2014-2020-as fejlesztési időszak uniós pénzügyi forrásainak felhasználását teszik majd lehetővé.

Jelenleg az Integrált Területi Program (ITP) elkészítése van folyamatban.

NYÍREGYHÁZA MJV INTEGRÁLT TERÜLETI PROGRAMJA (ITP)

INTÉZKEDÉS	ARÁNY (%)	FORRÁS (MRD FT)	SZÖVEGES INDOKLÁS
6.1. Gazdaságfejlesztés	30,45 %	7,5	A beavatkozás az önkormányzati többségi tulajdonú üzleti infrastruktúra, így iparterületek, ipari parkok, technológiai parkok, inkubátorházak, innovációs központok, logisztikai központok fejlesztésére, kiemelten a szolgáltatás-fejlesztésre fókuszál. Lehetőséget biztosít a meglévő kapacitások és szolgáltatások minőségi fejlesztésére, a még szükséges infrastrukturális háttér kiépítésére, indokolt esetekben új üzleti infrastruktúra, elsődlegesen iparterületek kialakítására, továbbá a barnamezős területek ipari, gazdasági funkcióval történő hasznosítására (beleértve a terület ehhez szükséges előkészítését), az iparterületek elérhetőségét és feltárását segítő vonalas infrastruktúrák, kapcsolódó közlekedési útvonalak fejlesztésére.
6.2. Családbarát, munkába állást segítő intézmények,	6,09 %	1,5	A gyermekjóléti alapellátásokhoz (bölcsőde, családi napközök stb.) valamint óvodai ellátáshoz való

közszolgáltatások fejlesztése			hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló intézkedés fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése. Az intézkedés a 3 éves kor alatti gyermekek elhelyezését és a 3-6 éves gyerekek óvodai elhelyezését is támogatja.
6.3. Gazdaságélénkítő és népességmentartó fejlesztés	22,33 %	5,5	<p>Az intézkedés elsődlegesen olyan infrastruktúra-fejlesztéseket tartalmaz, melyek a TOP gazdaságfejlesztési céljaihoz és a lakosság, kiemelten a fiatalok megtartásához járulnak hozzá, egyúttal a városok általános környezeti állapotát javítják. Az intézkedés a fenntartható fejlődés biztosítása mellett hozzájárul az ideális települési térszerkezet kialakulásához. A végrehajtás során kiemelt szempont a helyi erőforrások bevonása.</p> <p>Az intézkedés magában foglalja a fejlesztéssel érintett városok társadalmi-gazdasági, tervezési és megvalósítási tevékenységeinek összességét, amelyek hozzájárulnak gazdaságuk, műszaki-fizikai állományuk megújításához, szolgálják a természetes és épített környezetük védelmét, valamint a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítását.</p>
6.4. Fenntartható városi közlekedésfejlesztés	9,54 %	2,35	<p>A támogatás célja, hogy olyan, a fenntartható közlekedés feltételeit megteremtő és erősítő közlekedésfejlesztési intézkedések valósuljanak meg a megyei jogú városokban, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi környezet kialakulásához, valamint az EU2020 és a Nemzeti Közlekedési Stratégiában megfogalmazott fenntartható fejlődésre és közlekedésre vonatkozó célok teljesüléséhez.</p> <p>A városi közlekedési fejlesztések terén kiemelt jelentőséggel bír a környezetbarát közlekedési módok elterjesztése, a közösségi közlekedés térnyerését szolgáló beruházások (forgalmi pálya fejlesztése, pl. buszfordulók, buszsávok és megállók) megvalósítása, valamint a városi kapcsolatok javítását célzó, új közösségi közlekedési viszonylatok, intermodális csomópontok kialakítása és ezen integrált fejlesztések részeként buszbeszerzés lehetséges. Fontos terület a módváltó rendszerek fejlesztése, köztük a P+R, B+R parkolók és csomópontok fejlesztése. A közösségi közlekedés fejlesztésének további kulcselemét az intelligens információ- és kommunikációtechnológiai (IKT) fejlesztések jelentik (a „smart city” („okos város”))</p>

			megközelítést követve).
6.5. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energiafelhasználás arányának növelése	10,15 %	2,5	A beavatkozás keretein belül megvalósítható az önkormányzati tulajdonú épületállomány és infrastruktúra, ennek keretében az önkormányzati intézmények energiahatékonyság központú rehabilitációja. Mindez az önkormányzati tulajdonú épületek összesített energiafogyasztásának csökkentését célozza, összhangban a vonatkozó EU direktívákkal, így csökkentve az üvegházhatású gáz kibocsátást. Lehetőség nyílik egyebek között a kazánházak felújítására, hőtermelők korszerű nagy hatásfokú berendezésekre történő cseréjére, a hőleadó rendszerek és épülethatároló szerkezetek korszerűsítésére, az épületek hőszigetelésének javítására, így a hőtechnikai adottságok javítására, hőveszteségek csökkentésére.
6.6. Városi közszolgáltatások fejlesztése	4,06 %	1	A beavatkozás lehetőséget nyújt egyrészt a megyei jogú városi önkormányzatok egészségügyi alapellátási szolgáltatásának helyet adó épületek korszerűsítésére, felújítására, átalakítására, illetve indokolt esetben új létesítésére. Célja a szolgáltatások színvonalának és a munkafeltételek minőségének javítása korszerű infrastruktúra-fejlesztéssel és eszközbeszerzéssel, figyelembe véve a környezettudatos gondolkodásmódot, a környezetbarát technológiák és anyagok alkalmazását.
6.7. Leromlott városi területek rehabilitációja	7,31 %	1,8	Az intézkedés célja a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett városrészekon koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítésének érdekében. A szociális város rehabilitációs intézkedés keretében az érintett, települési szövetbe ágyazott városrészek meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, új gazdasági, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása, valamint szükséges esetben a településtesttől elkülönült telepek felszámolása és az ott élők integrációja támogatható.
6.8. Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó foglalkoztatás fejlesztés	6,50 %	1,6	Az intézkedés közvetlen célja a helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) létrehozásának és működésének támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskeresőkhöz munkához juttatása. Ezek a beavatkozások közvetlenül kapcsolódnak a jelen prioritás 1. intézkedésében támogatott foglalkoztatási célú gazdaságfejlesztési beavatkozásokhoz, azokkal szinergiában, programalapon valósulnak meg.
6.9. Társadalmi kohéziót	3,57 %	0,88	Az intézkedés keretében olyan alulról építkező

célzó helyi programok			társadalmi felzárkózást célzó tevékenységek valósíthatók meg, amelyek kiegészítik az alapellátásban biztosított szolgáltatásokat. A fejlesztések az alapellátást nyújtó intézményekkel együttműködésben valósulnak meg. A szociális város rehabilitációs projekteket végig kell, hogy kísérjék a közösségfejlesztő programok, amelyek lehetővé teszik a város rehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősítik a helyi közösség kohézióját. Amennyiben a leszakadás mértéke indokolja, a projektnek része kell, hogy legyen a jelenléten alapuló szociális munka, a nagyarányú alacsony státuszú népességgel rendelkező területek esetében kötelező jelleggel.
ÖSSZESEN	100,0 %	24,63	

A rendezési tervek hosszútávra készülnek a település vagy a térség állandónak tartható adottságainak figyelembevételével. A város területén jellemzőek a folyamatos fejlesztési beruházások. Ezek kiemelt társadalmi célú, gazdasági-fejlesztő munkahelyteremtő beruházások, melyeket a lakossági igényen alapuló megfelelés motivál. Célunk a fejlesztési típusú tervezés, amely gazdasági, társadalmi szükségletekhez alkalmazkodóbb, rugalmasabb. A tervezésben történő újítást jelenleg a kötelező törvényi előírások akadályozzák.

A város településfejlesztési koncepciójában és integrált településfejlesztési stratégiájában megfogalmazott főbb fejlesztési feladatok, melyek a város gazdasági programjának feladataiként is megjelennek:

A gazdaságfejlesztés a 2014-2020-as európai uniós tervezési időszak leghangsúlyosabb feladatai közé tartozik, így az üzleti infrastruktúra fejlesztése, új ipari fejlesztési terület kialakítása, a meglévő ipari területek fejlesztése, bővítése a városi célok között is hangsúlyosan szerepel. Ezen feladatokhoz kapcsolódnak a gazdaságfejlesztési célú út- és kerékpárút fejlesztések, valamint duális képzés indítása a helyi vállalkozások igényeire alapozva a fiatal, magas képzettségű szakemberek megtartása érdekében.

Nyíregyháza dinamikusan fejlődő turisztikai centrum, amely potenciálisan jelentős kisugárzó hatást gyakorol a megye egészére. Néhány fontos kiegészítő fejlesztéssel, valamint a megyeszékhelyről kiinduló komplex megyei turisztikai termékek kialakításával és közös marketingjével tovább növelhető a vendégéjszakák száma és a turisták költése. Az elmúlt években fellendült idegenforgalom megtartása, illetve tovább növelése érdekében újabb kisléptékű **turisztikai fejlesztéseket** tervezünk.

Az elkövetkező Európai Unió programozási időszakban előre láthatóan több intézkedés keretében lesz lehetőség a **város közintézményeinek fejlesztésére**, így a közintézmények energiaracionalizálására, az óvodák, bölcsődék fejlesztésére, az egészségügyi alapellátás feltételeinek javítására, a szociális ellátás infrastruktúrájának fejlesztésére.

Fenntartható városi közlekedésfejlesztés keretében tervezzük a város kerékpárút hálózatának továbbfejlesztését, forgalmi csomópontok közlekedésbiztonsági célú átépítését,

P+R parkolók kialakítását. A város közlekedésfejlesztése szempontjából különösen fontos a Nyugati elkerülő út továbbépítése, ami jelenleg állami beruházásban folyik és reményeink szerint tovább fog folytatódni.

Az EU 2014. évben kiadott környezetvédelmi cselekvési programja szerint a tagállami környezetvédelmi programban szerepet kell, hogy kapjon a települési **integrált zöldterület rendszer** kialakítása részletes definiálással és szabályozással.

Ezzel összhangban minden településnek a környezetvédelmi programjába „be kell építenie” a települési integrált zöldterület rendszer kialakítását, mely egyrészt átfogó módon szolgálja a fő környezetvédelmi cselekvési irányok hosszú távú megvalósulását, másrészt meghatározóvá válik a településfejlesztési tervek, valamint a helyi építési szabályzat alakításában.

A **Csapadékvíz elvezetési koncepcióban** megfogalmazott feladatok végrehajtása folyamatos. A hiányzó csatorna szakaszok kiépítéséhez a TOP.2.1 ill. KEHOP 1. programjához illeszkedően készítettünk terveket és nyújtjuk be pályázatunkat amint annak lehetősége megnyílik.

A 2015-ös év kiemelendő ügye a „Digitális Magyarország program”, mely értelmében Nyíregyháza „projekt minta” szerepet tölt be. A Nyíregyházán elindított program eredményeit és tapasztalatait hasznosítaná a jövőben a Magyar Telekom az egész ország területén.

Digitális nemzet fejlesztési program település-központú kísérleti alprogram

A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia (NIS) és a Digitális Nemzet Fejlesztési Program (DNFP) határozza meg a kormány 2018-ig terjedő legfontosabb célkitűzéseit:

- az ország egész területén szélessávú internet elérés biztosítása
- e közigazgatás bevezetése
- intelligens városi szolgáltatások fejlesztése
- rászoruló informatikai eszközellátása, ill. hátrányos helyzetű iskolák informatikai ellátása, ehhez kapcsolódó kompetenciafejlesztés

A kormány 2014. decemberi döntése nyomán Nyíregyházát jelölték ki, mint a mintaprojekt helyszínét, ahol 2015. év végéig a fejlesztéseket meg kell valósítani illetve be kell vezetni, mely az alábbiakat jelenti:

- Informatikai eszközök pályázati úton való eljuttatása Nyíregyházán és a járásban rászorultsági alapon a lakosság részére,
- Intelligens városi alkalmazások bevezetése a lakosság részére,
- Hátrányos helyzetű tanulók/iskolák informatikai eszközellátása,
- A Nyíregyházi Főiskola Wifi hálózatának és internet gerincének fejlesztése.

A mintaprojekt várható hatásai:

- Nyíregyházán a mintaprojekt kapcsán létrejövő fejlesztések jó alapot adnak a következő évek további beruházásaihoz,
- A mintaprojekt gazdasági versenyelőnyt biztosít a város illetve a városban működő vállalkozások számára,
- A város teljes közigazgatási területén elérhetővé válik a szélessávú internet,
- A lakossági eszközök kiosztása nyomán 6.000 háztartás számára biztosított a korszerű

- informatikai eszközök elérhetősége, amelyhez kompetenciafejlesztés is kapcsolódik,
- Jelentős mértékben növekszik a város iskoláinak informatikai eszköz ellátottsága,
  - Az e-közigazgatáshoz kapcsolódó fejlesztések rugalmasabb ügyintézését biztosítanak a városlakók és a vállalkozások számára,
  - A térinformatikai fejlesztések a jövőben gyorsítják a beruházások létrejöttét,
  - Növekszik a város tőkevonzó képessége.

A mintaprojekt egyes elemeinek folyamatos működtetése, továbbfejlesztése, kiterjesztése határozza meg a város következő évekre szóló informatikai- gazdaságfejlesztési terveit.

A korábbi években a **lakóutcákban** megkezdett **út rekonstrukciós**, illetve **útépítési munkákat** ütemezetten tovább kívánjuk folytatni. A következő években a folyamatos terveztetést és engedélyeztetést követően kerülhet erre sor.

Az Önkormányzat 31/2001. (VI.01.) rendelete **kijelölte a Kutya-futtatók** helyét, ugyanakkor az első elkerített kutya-futtató az örökösöldi városrészben a Szociális Rehabilitációs Program keretei között 2013. évben épült ki. Ennek mintájára tervezzük a további futtatók hasonló módon történő **kialakítását**. Ezt a munkát ugyanakkor széles körű egyeztetés kell, hogy megelőzze, hiszen azon területeket, melyeket eddig a lakók konfliktusok mellett ugyan, de közösen használtak, a kialakítást követően elsődlegesen a kutyák és gazdáik „vennék birtokba”.

A város sportkoncepciójával összhangban az önkormányzat tovább folytatja a **sportlétesítményeinek fejlesztését, felújítását**.

INTÉZMÉNYI FELÚJÍTÁS

Az intézményhálózat épületei átlagosan 30-35 éves, hagyományos, panelos, előregyártott, illetve vegyes szerkezetű, melyekről általánosságban elmondható, hogy a korszerű energetikai szabványoknak nem felelnek meg. Kivételt képeznek ez alól a KEOP energetikai pályázat útján felújításra került intézmények. Folyamatban van a pályázatból megvalósítható energia megtakarítást célzó KEOP-os felújítások összeállítása az önkormányzati intézmények tekintetében, melyek ütemezett, tervezett megvalósítása 2020 évig történik.

A fűtési rendszerek építéskori, általában közepes állapotúak. A korszerű energetikai pályázat során felújított (homlokzati nyílászáró csere, homlokzati hőszigetelés, lapostető hő- és vízszigetelés) intézményeknél a fűtési rendszer felújítása is szükségszerű a nagyobb megtakarítás és a jobb üzemeltethetőség érdekében.

A lapos tetős épületek csapadékvíz elleni szigetelése a folyamatos javítás ellenére több intézmény esetében átszigetelendő, lehetőleg hő- és vízszigetelés együttesen készítenendő. Az oktatási intézmények padlóburkolatának többsége felújításra, a belső ajtók pedig cserére szorulnak. Az elektromos rendszer állapotáról általánosságban elmondható, hogy építéskori, alumínium vezetékkel szerelt. A megnövekedett igények miatt az elektromos hálózatot, kapcsolószekrényeket és a lekötött teljesítményt felül kell vizsgálni. Az üzemelést gátló és balesetveszélyes feladatokat kiemelten kell kezelni.

Fentiekre tekintettel az intézmények komplex energetikai korszerűsítése, a megújuló energiaforrások felhasználása intézményi szinten napelemek telepítésével oldható meg, mely a rendszerbe történő visszapótlással a szünetekben is üzemeltethető, illetve nyereséges. Célszerű lenne az Arany János Gimnázium és Általános Iskola uszoda vizének napelemek segítségével elektromos fűtéssel történő előmelegítése, mely jelentős üzemeltetési költségcsökkenést eredményezhet.

2015 évben a Széchenyi Terv Környezeti és Energia Operatív Program KEOP-4.10.0/N/14-2014-0468 azonosítószámú projekt keretében megvalósításra kerül az Önkormányzat épületére telepített fotovoltaikus rendszer.

A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, tekintettel az épületek állapotára. A pályázati programok szigorú program útmutató alapján történő megvalósítása kiemelten fontos feladat.

A felújítási tervben előzetes költségbecslés alapján ütemezhető a felújítási feladatok végrehajtása évekre lebontva.

VAGYONGAZDÁLKODÁS

Az Önkormányzat vagyona a rendeltetés szerinti törzsvagyonból és az egyéb vagyonból áll. A törzsvagyon közvetlenül a kötelező önkormányzati feladat és hatáskör ellátását, vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja. A törzsvagyon körébe tartoznak a forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes vagyontárgyak, az ezen felüli vagyontárgyak forgalomképesek.

Az önkormányzat ingatlan-vagyon szerkezetét az ingatlanvagyon kataszter 2013. december 31-ei állapota szerint az alábbi táblázat szemlélteti:

Vagyonelem	Ingatlan száma (db)	Könyv szerinti bruttó érték (eFt)
Forgalomképtelen törzsvagyon	4.416	89.866.802
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon	273	34.646.252
Egyéb (forgalomképes) vagyon	1.842	17.344.192
Összesen:	6.531	141.857.246

A 2015. évi költségvetés elfogadásakor meghatározásra került, hogy az ingatlanértékesítések során a vagyonnal való eredményes gazdálkodás alapelvét kívánjuk folytatni, figyelemmel a tervezett fejlesztésekre, lakossági igényekre. Az ingatlanpiaci dekonjunktúrára való tekintettel áron aluli értékesítést nem tervezünk.

A célszerű és racionális gazdálkodás érdekében át kell tekinteni az Önkormányzat meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására (különösen a bérbeadás), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére. Törekedni kell arra, hogy hasznosítatlan vagyontárgyak ne legyenek.

Az önkormányzati ingatlanok elértéktelenedésének megakadályozása érdekében az ingatlanhasznosításból származó bevétel jelentős hányadát az ingatlanok jó karbantartására,

korszerűsítésére célszerű fordítani. A szűkös önkormányzati forrás mellé pályázatok révén többletforrást kell bevonni, hogy ezzel az önkormányzati ingatlanok értékmegőrzését, értéknövelését megvalósíthassuk.

A nem lakás céljára szolgáló ingatlanok hasznosításából származó bevétel fontos saját bevételi forrása az önkormányzatnak. Az országosan jelentkező kedvezőtlen gazdasági folyamatok nem teremtettek megfelelő környezetet ezen ingatlanok hasznosítására. A gazdasági fellendülést követően törekedni kell a jelenleg üresen álló nem lakás céljára szolgáló helyiségek hasznosítására. Az ingatlanok értékmegőrző, értéknövelő felújításához megfelelő feltételek meghatározásával ki kell használni a rendeletünk adta lehetőséget, támogatni kell a bérlő által történő felújítást, alkalmazni a bérbeszámítás intézményét. A használaton kívüli ingatlanok esetében felül kell vizsgálni a felmerülő költségeket, az ingatlanok állapotát, értékét, meg kell vizsgálni az értékesítés lehetőségét.

Tekintettel arra, hogy a város tulajdonában 1.921 db bérlakás van, így fontos a program keretében azt kiemelten vizsgálni.

PORTFÓLIÓ GAZDÁLKODÁS

A városi közszolgáltatási feladatok egy részét Nyíregyháza az önkormányzati tulajdonú társaságain keresztül biztosítja, mely társaságokat az alábbiakban mutatunk be.

VÁROSÜZEMELTETÉS

A 2019-ig szóló gazdasági program keretein belül tovább kell folytatni a 2013-ban nagy ütemben megkezdett útépitéseket, különösen a külterületi utak vonatkozásában. A bokortanyákon lakók jogos igényként vetik fel, hogy ingatlanjukat szilárd burkolatú úton közelíthessék meg. Az útépitések mellett fontos feladat a már meglévő utak fenntartása, felújítása. Az évtizedekkel ezelőtt megépített utak nem a jelenlegi gépjárműforgalomra és terhelésre lettek tervezve. A megnövekedett forgalom hatására az utak kopórétegének folyamatos felújítása halaszthatatlanná vált. Kátyúzással ez gazdaságosan nem oldható meg, az utak jelentős részén teljes hosszban és szélességben kopóréteg cserét kell végrehajtani. (a teljesség igénye nélkül: Bocskai u., Tünde u., Oláhréti u., Fürdő u., Derkovits u., Damjanich u. Ószőlő u., Kodály Z. u., Szarvas u., Bethlen G. u. stb.)

Az elkövetkezendő időszakban a kerékpáros közlekedés biztonságossá tétele szempontjából burkolat felújítást kell elvégezni a Pazonyi úti, a Korányi F. utcai, Család utcai, Kemecei úti meglévő kerékpárutakon. A nyugati elkerülő út megépítése után szilárd burkolatú utat kell építeni a Rókabokori úton, ezzel tehermentesíteni lehet a Kertvárost a tehergépjármű forgalom alól. Jóságáros, Érkert, Örökösöld és a Stadion u. térségében meglévő parkoló burkolatának felújítása nélkülözhetetlen.

Gyalogátkelőhelyek kiépítését szorgalmazzuk azon csomópontokban, ahol a forgalomszámlálási adatok ezt alátámasztják pl. Alma u., Rozsteleki u. stb.

A tömegközlekedés komfortjának emelése céljából a város területére fedett várók kihelyezése szükséges, illetve cserélni kell az amortizálódott várókat (Debreceni u., Legyező u., Antalbokor).

Valamennyi településrész járdáira jellemző, hogy azok burkolata balesetveszélyes, ezen állapot megszüntetése céljából folytatni kell a járda felújítási programot.

Nyíregyháza város csapadékvíz elvezetése az ivóvíz- és szennyvíz csatornázottsághoz képest, illetve a szükségeshez képest alacsony szinten áll. A város csapadékvíz és belvíz elvezetési koncepciója alapján folytatni kell a szintén 2013. évben megkezdett munkálatokat.

Új befogadó csatornákat kell létesíteni Mandabokor térségében, Sóstógyógyfürdőn, az Alma utcától délre eső területen, Nyírszőlős térségében, a Szállási utcán. Ezen településrészekon amennyiben a bel- és csapadékvíz elvezető csatornák építése nem valósul meg, akkor a káros vizek eltávolítása továbbra is csak szivattyúzással, szippantással és tartálykocsival történő elszállításal oldható meg, ami igen költséges.

Az Önkormányzatnak záportározók létesítéséhez magáningatlanokat kell megvásárolnia, hogy egyes településrészek bel- és csapadékvíz elleni védelme megoldottá váljon. Pl. Kökény u. - Nárcisz u. csomópontnál, a Kökény u. 75. sz. melletti ingatlan.

Csapadékvíz átemelőket kell létesíteni az Aranykalász sor, Kalapos u., Pince u. – Bögre u. csomópont, Pipacs u. – Kállói u. csomópontban, Mezsgye utcán, Csemete utcán, Korong utcán, Meggyfa utcán. Ezen átemelőkhöz egyértelműen ki kell építeni a tervező által meghatározott zárt csapadék csatornahálózatot is.

Számos zárt csapadékvíz főgyűjtő kapacitása kimerült, ezeken kapacitásbővítést kell végezni. Pl. Alma u., Lujza u., Kert u., Kállói u., stb.

A 2013. évben elvégzett Városi I-es csatorna kapacitásbővítését a Berenát utcától a befogadó VIII-as főfolyás irányába folytatni kell.

Forgalomszabályozási szempontokat maximálisan szem előtt tartva javasoljuk és vizsgáljuk új területek bevonásának lehetőségét a fizető parkoló zónákhoz pl. Vörösmarty u., Ibolya u., Nefelejcs u. és Mák u.

A Társaság által végzett tevékenység a közterület és zöldfelület fenntartás, köztisztasági feladatok színvonalas ellátása. A szolgáltatási színvonal további növelése érdekében szükséges a 2015-2019. gazdasági program keretében

- Az elöregedett városi faállomány - szakszerű, élet- és vagyónvédelmi szempontokat is figyelembe vevő – ápolása.
- Az elmúlt években zöldfelületeink mind minőségben, mind mennyiségben megváltoztak, ezért szükséges a meglévő, és az utóbbi időben létrehozott zöldfelületi fejlesztések szakszerű fenntartása.
- Játsszótereink és játszótéri, valamint közterületi berendezéseink karbantartása, biztonságos „üzemeltetése”, korszerűsítések folytatása a megváltozott igényeknek megfelelően.
- Fontos folytatni a Bujtosi Városliget élővilágának megőrzését és a terület további rehabilitálását.
- A parkfenntartás színvonalának emelése érdekében szükséges a város zöldfelületeinek öntözése, automatizált rendszerrel történő bővítése.
- A város közterületei tisztaságának megóvása érdekében növelni szükséges a közterületi hulladékgyűjtő szelencék számát.
- Térrekonstrukció végrehajtását a Benczúr és Bessenyei tereinken célszerűnek látjuk elvégezni.
- Vénusz szökőkút rendszer talapzat csere és vízforgató rendszer kialakítása, Három grácia szökőkút medence rész cseréje, Szent Miklós téri szökőkút újra alapozása, javítása, Hősök tere szökőkút, elemek javítása.

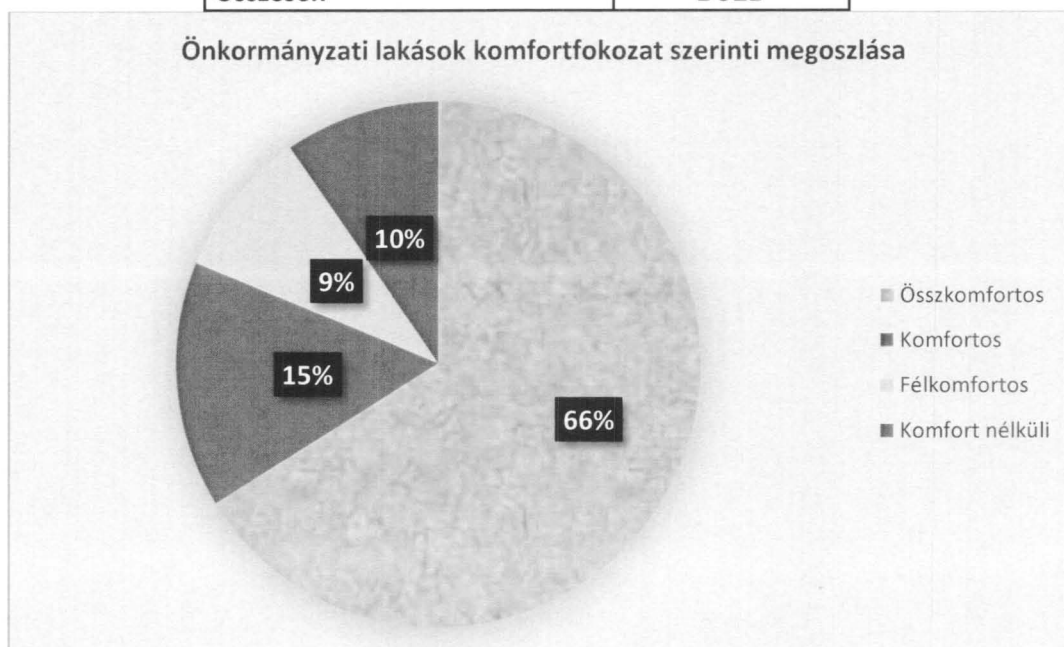
- Fontosnak tartjuk a lakosság környezettudatos magatartásának formálását, és ehhez továbbra is különböző programokat szervezünk (városszépítő akció, ÖKO sulis program).

A Társaság által koordinált önkormányzati bérlakás rendszerben folytatjuk az önkormányzati bérlakást igénylők lakáshoz juttatását.

Az önkormányzati tulajdonban lévő bérlakások bérbeadásának feltételeit illetve kereteit a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény, továbbá Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének az önkormányzati lakások bérletéről és lakbérének megállapításáról szóló 4/2015.(II.20.) KGY rendelete szabályozza.

Az önkormányzati bérlakások száma 2014. december 31. napján 1.921 db, megoszlásuk az alábbiak szerint alakul:

Komfortfokozat szerint	Mennyiség (db)
Összkomfortos	1 270
Komfortos	291
Félkomfortos	176
Komfort nélküli	184
Összesen	1 921

Önkormányzati bérlakás állomány megoszlása lakbér alapján	Mennyiség (db)
---	----------------

Szociális alapon meghatározott lakbér	1 710
Költségalapon meghatározott lakbér	165
Nem szociális (piaci) alapon meghatározott lakbér	46

A 100 %-ban önkormányzati tulajdonú lakóépületek és lakótelepek:

Lakóépületek	Mennyiség (db)
Ungvár sétány 1.	190
Bessenyei tér 3-4.	81
Tokaji út 3. (Szobabérlők háza)	32
Árpád út 52.	15
Benczúr tér 21.	18
Lobogó út 1-11.	114
Tompa M. út 16.	20
Pacsirta út 29-35.	29
Huszár lakótelep	299
Keleti lakótelep	129
Csaló köz 11-15.	71
Összesen	998

2014. december 31. napján összesen 1.950 lakásigénylőt tartottunk nyilván, melyből 1.421 első bérlakását igényli, 529 pedig minőségi cserelakást kér. Lakásigénylést - a jelenleg hatályos önkormányzati rendelet szerint - csak az ingatlantulajdonnal nem rendelkező kérelmezők nyújthatnak be, ezért nem tudjuk pontosan meghatározni azoknak a számát, akik bedőlt hitelek miatt fognak segítséget kérni az önkormányzattól, de feltétlenül számolni kell ezekkel az igénylőkkel.

A bérlakás állományt folyamatosan karban kell tartani, mert a lakások átlagéletkora meghaladja a 40 évet. A megszűnt bérleményeket pótolni szükséges. Folytatni kell a Keleti lakótelep felszámolását.

A magas karbantartást igénylő, szórványlakásokat társasházi lakásokkal váltanánk ki. A Bessenyei tér 3-4. sz., Csaló köz 11-15. sz. épület külső felújítása (hőszigetelés, nyílászárók cseréje, tetőszigetelés), a Lobogó u. 1-11. sz. lakóépület külső hőszigetelése szükséges, továbbá a Tokaji u. 3. sz. alatti „Albérlők Házát” is fel kellene újítani a szomszédos „Családok Átmeneti Otthonához” hasonlóan.

Nyíregyháza város közterületein, a Társaság üzemeltetésében jelenleg 78 db térfigyelő kamera található. A jövőben indokolt lenne a közvetlen belvárosban térfigyelő kamerarendszer telepítése, gondolva itt a Kossuth térre, Dózsa György utcára, Nagy Imre térre és ezek környezetére valamint a Bujtosi Városliget területére. Ezen területek megfigyelésére nagyjából 30 db kamerára lenne szükség.

VÍZGAZDÁLKODÁS, VIZIKÖZMŰ RENDSZEREK

Nyíregyháza Víziközmű rendszereinek (vízellátás és szennyvízelvezetés és - tisztítás) Gördülő Fejlesztési terve:

A gazdasági program első évének prioritása az Európai Unió által támogatott közmű beruházások, Nyíregyházát érintően elsősorban a teljes körű szennyvízelvezetést és tisztítást megvalósító nagyberuházás. A projekt a befejezéséhez közeledik. Első létesítménye, a komposztáló telep immár két éve kifogástalanul üzemel, második jelentősebb létesítményének, a II. számú szennyvíztisztító telepnek a próbaüzeme lezáródott. A csatornaépítés eredményeképpen mintegy 8.000 csatlakozási lehetőség áll rendelkezésre, melyből több mint 3.000 szennyvízbekötés valósult meg 2014. év végéig. A bekötések várhatóan folytatódnak 2015. év folyamán. A beruházás folytán javul a lakosság életminősége és a környezet állapota egyaránt. A program megvalósításában a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. szakmai támogatással és a finanszírozásban való részvétellel működik közre.

Nyíregyháza várost is érintette volna a megyében zajló másik jelentős beruházási projekt, az ivóvízminőség-javító program, mely önkormányzati társulásban valósul meg, de annak lassú haladása miatt a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. a Kótaji víztermelő telepen az arzénmentesítési beruházást 2011. évben elvégezte, így a vízminőség évek óta az európai unió szigorú normáinak megfelelő.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény alapján a korábban társasági tulajdonban lévő közművek tulajdonjoga 2013. január 1-vel átszállt a települési önkormányzatokra. Ezzel Nyíregyháza Megyei Jogú Város víziközmű vagyona 4,3 milliárd Ft-tal nőtt, így 2014. december 31-én 7,3 milliárd Ft értékű víziközművel rendelkezik a város.

Az átháramlott közműveket a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. vagyonkezelési szerződéssel üzemelteti tovább, s gondoskodik a pótló, felújító beruházásokról.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény értelmében a víziközmű-szolgáltatás hosszú távú biztosíthatósága érdekében, a fenntartható fejlődés szempontjaira tekintettel, víziközmű-szolgáltatási ágazatonként tizenöt éves időtávra gördülő fejlesztési tervet (a továbbiakban: GFT) kell készíteni. A gördülő fejlesztési terv felújítási és pótlási tervből, valamint beruházási tervből áll.

- A GFT összeállításának alapja a műszaki szükségességből fakadó fejlesztési igények (hibastatisztikák, tapasztalati úton szerzett ismeretek alapján), valamint az üzemeltetőnél korábban elkezdett, program szemléletű több évre tagolt fejlesztések folytatása.
- A GFT három időbeli ütemre készül:
  - I. ütem: 2015. évben elvégzendő fejlesztések
  - II. ütem: 2016-2019. években elvégzendő fejlesztések.
  - III. ütem: 2020-2029. években elvégzendő fejlesztések.

Víziközmű rendszercsoportokra vonatkozóan a feladattervben a város tekintetében az alábbi szempontok kaptak prioritást:

Vízhálózatok esetében:

- Meghibásodási számok és az értékesítési különbözet (hálózati veszteség) csökkentése érdekében bekötővezetékek és gerincvezetéki rekonstrukciók,

- A hálózaton a másodlagos vízminőség romlás megakadályozása érdekében, a mechanikai tisztítást biztosító mosató helyek (berakó és kivető pontok) kialakítása, vízkormányzást lehetővé tevő csomóponti átalakítások,
- A településen az OTSZ (Országos Tűzvédelmi Szabályzat) által előírt oltóvízforrások üzemképességének fenntartása érdekében a nem javítható, működésképtelen vagy csak kis vízhozam kivételét biztosító tűzcsapok programszerű cseréje.

Szennyvíztisztító művek esetében:

- A folyamatos működési feltételek biztosítása az elhasználódott gépi berendezések felújítása, szükség szerint energia felhasználási hatékonyságot is javító pótlása,
- Épületek állagmegóvása, felújítása az energiatakarékosság szem előtt tartásával,
- A kibocsátott szennyvízben lévő szennyezőanyagok paramétereinek rendeletben, illetve a telepre meghatározott határérték alatt tartása, a tisztítókapacitások fenntartása,
- A telepek gépészeti, elektromos rendszereinek olyan szinten történő felújítása, mely megfelelő üzembiztonságot biztosítva megteremti az automatizálás alapfeltételeit.

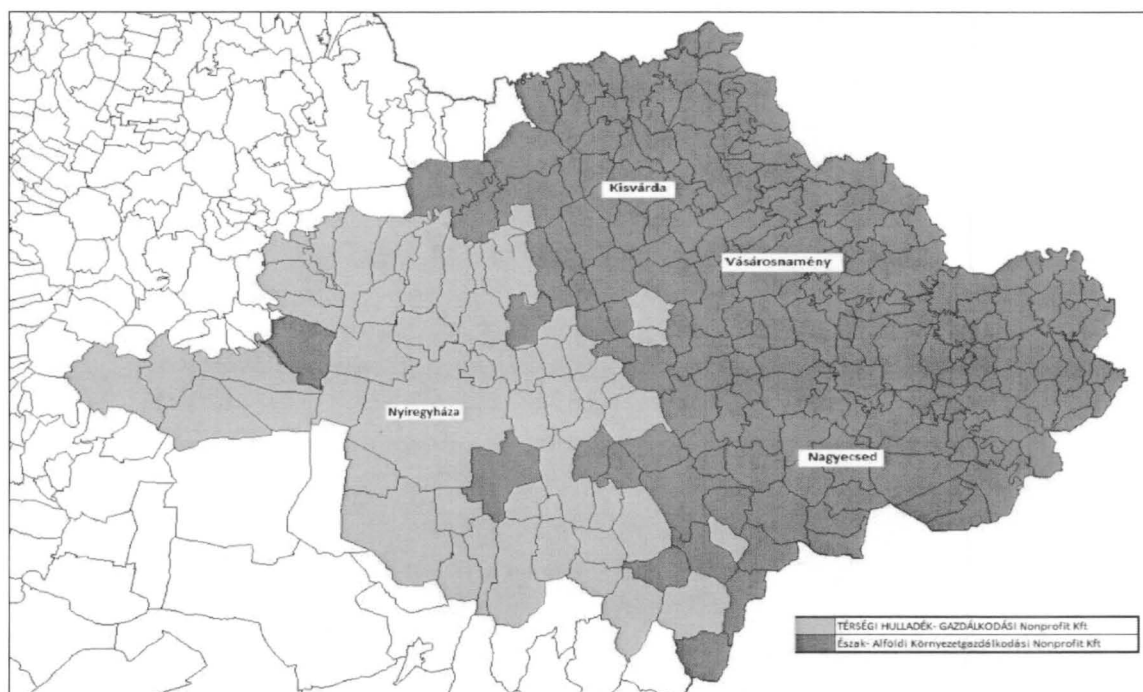
Szennyvízhálózatok esetében:

- Átemelők folyamatos működési feltételeinek biztosítása: elektromos és gépészeti felújítások, szükség szerint az átemelők folyamatirányítási rendszerbe kapcsolásának feltételeit is megteremtő módon végrehajtott cserék,
- Átemelők építészeti felújítása: az agresszív közegnek kitett építményrészek védelmének biztosítása (béleléssel vagy speciális vakolat felhordásával),
- Hálózatüzemeltetés szempontjából problémás (folyamatos visszatérő dugulások), jellemzően kontrasz bekötővezetékek és gerincvezetékek szakaszok rekonstrukciója.

A Pótlási – Felújítási terv nem tartalmazza a folyamatirányítási rendszer elemek pótlási tervét, valamint a szennyvízáttemelőkben lévő szivattyúk felújításának, pótlásának tervét, illetve a bekötési vízmérők cseréjét. Ezen eszközök a rendszer független víziközmű elemek csoportjába és a társaság tulajdonába tartoznak, melyek pótlásáról, felújításáról a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. gondoskodik saját forrásból.

HULLADÉK-GAZDÁLKODÁS

Az Önkormányzat 2013. január 1. napjától a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Szilárdhulladék-gazdálkodási Társulás tagjaként a Társulás által szervezett közszolgáltatást veszi igénybe. A társulási feladatellátás a TÉRSÉGI HULLADÉK-GAZDÁLKODÁSI Nonprofit Kft. bevonásával valósult meg. A Kft. alvállalkozóként végzi a nyíregyházi gyűjtőközrethoz tartozó településeken a hulladékok gyűjtését, szállítását és az adminisztratív tevékenységet.

A Társaság 2014. július 1. napjától 54 településen 89 500 ingatlan részére biztosítja a vegyesen gyűjtött kommunális hulladék és az anyagában történő hasznosításra alkalmas csomagolási papír- és műanyag hulladék, valamint 26 700 ingatlanból a növényi eredetű bomló szerves hulladék házhoz menő gyűjtését, továbbá a településeken gyűjtőszigetek üzemeltetését, a hulladékok ártalmatlanító- kezelő létesítménybe történő szállítását és az adminisztrációs feladatok ellátását. Emellett hatékonyan üzemelteti a nyíregyházi válogatócsarnokot.

A feladatellátást a Ht. és végrehajtási rendeletei szigorú keretek közé szorítják mind a begyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás, mind pedig a lakossági díjtartozás behajtása vonatkozásában. A jövőképet jelentősen befolyásolja a hulladékgazdálkodási rendszer állami szintű átalakítása, a holdingrendszerű közzolgáltatás tervezett bevezetése, illetőleg a központi ármegállapítás.

A TÉRSÉGI HULLADÉK-GAZDÁLKODÁSI Nonprofit Kft. 2014. szeptember 27. napjától a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtési tevékenységet is közzolgáltatóként végzi Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területén. A szolgáltatást igénybe vevők aránya a szennyvízprogram bővülésével folyamatosan csökken. A Társaság kizárólagos közzolgáltatási joga 2017. szeptember 25. napjáig áll fenn.

2015. január 1. napjától a hulladék elkülönített gyűjtése minden ingatlanhasználó részére kötelező. Ezért a közzolgáltatás eddigi magas színvonalú ellátása mellett tovább kell fejleszteni a hulladék keretirányelv szerinti elkülönített gyűjtési-begyűjtési rendszert. Ezt úgy kell kialakítani, hogy a hulladék hasznosítható összetevői ne keveredjenek, válogatással elkülöníthetők legyenek, az ingatlantulajdonosnak a lehető legkevesebb gyűjtőedény vagy zsák elhelyezéséről kelljen gondoskodnia, a gyűjtőszigeten történő gyűjtés csak kiegészítő megoldásként legyen alkalmazható, továbbá a lomok és a veszélyes hulladékok begyűjtéséhez szükséges hulladékgyűjtő udvarok kialakítása és a begyűjtés megszervezése biztosított legyen. A hulladékgazdálkodási rendszert úgy kell kiépíteni, hogy az 2016-ban

biztosítsa országos szinten az évi 820 ezer tonna fölött jelentkező biohulladék mennyiség lerakótól történő eltérítését – elsősorban komposztálását vagy biogáz-előállításra történő felhasználását, szükség esetén biológiai stabilizálását –, valamint 2020-ra az üveg, fém, papír és műanyag összetevők legalább 50%-os anyagában történő hasznosítását. A nem veszélyes építési-bontási hulladék 70%-át vissza kell gyűjteni és anyagában hasznosítani.

Az Önkormányzat a feladatok megvalósítása érdekében a KEOP-1.1.1/C/13 „Nyíregyháza települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerének eszközpark - fejlesztése, informatikai korszerűsítése” projektre pályázatot nyújtott be, melynek eredményeként a jelenleg alkalmazott hulladékgazdálkodási rendszer bővül, fejlesztésre kerül. Megvalósulhat a lehető legkisebb környezet-igénybevételével járó anyag és energiatakarékos technológiák alkalmazása, az elérhető legjobb eljárás, a hasznosítható hulladék lerakással történő ártalmatlanítástól való eltérítése, a hulladék képződés megelőzése, valamint az ökológiailag előnyös, műszakilag lehetséges és gazdaságilag megalapozott hasznosítás célkitűzés is.

A növényi eredetű bomló szerves hulladék elkülönítetten történő gyűjtésének folyamatos biztosítása kisebb környezetterheléssel járó gyűjtési mód és technológia alkalmazását a házi komposztáláshoz szükséges eszközök beszerzésével tervezzük megvalósítani.

A papír és műanyag hulladék gyűjtése Nyíregyháza város családi házas övezeteiben nem az eddig alkalmazott zsákos rendszerrel, hanem az ingatlanonként 1 db 240 l-es hulladékgyűjtő edényzet kihelyezésével (összesen 22.000 db) lesz biztosítva.

A hulladékudvarokban keletkező megnövekedett szelektív hulladékmennyiség, valamint a keletkező ingatlanoktól elszállított biohulladék és vegyesen gyűjtött települési hulladék üzembiztos, kisebb kibocsátási értékű és kisebb fenntartási költségű gépjárművekkel történő beszállításához alkalmazható célgépek kerülnek beszerzésre.

A Nyíregyházán bezárt, rekultivált régi hulladéklerakó utógondozása érdekében a projekt keretén belül terveink szerint beszerzésre kerül egy speciális kéttengelyes rézsűjáró, rézsűkarbantartó gép.

A növekvő szelektív hulladék mennyiség előkezeléshez szükséges a géppark fejlesztése is, így 1 db homlokrakodó és 1 db villás és bálafogó adapterrel ellátott targonca beszerzésére is sor kerül.

A gyűjtőedényzet és a gyűjtőjárművek beszerzése mellett kiépítésre kerül a hulladékgazdálkodási rendszer eseményeinek automatizált követésére és elektronikus dokumentációjára kiválóan alkalmas rendszer. Továbbá a lakossági kukákat vonalkódos matricákkal és rádiófrekvenciás chipekkel, a gyűjtést végző autókat pedig optimalizáló informatikai rendszerrel látjuk el. A rendszer bevezetésével csökken a hulladékgyűjtéshez és szállításhoz szükséges idő, jelentős megtakarítások érhetők el az üzemanyag felhasználás kapcsán, az adminisztrációs feladatok jelentősen leegyszerűsödnek, csökken az adminisztrációra és az ellenőrzésre szánt idő.

A Társaság feladata továbbra is, hogy a kapacitásait a lehető legjobb mértékben optimalizálva szolgáltatási területén magas színvonalú, költséghatékony és a szakmai elvárásoknak mindenben megfelelő hulladékgazdálkodási közszolgáltatást biztosítson.

A korszerű technológiák alkalmazása, a modern eszközök beszerzése önmagában még nem garanciája a hulladékok környezettudatos, szakszerű gyűjtésének. Továbbra is elsődleges a környezeti nevelés, szemléletformálás, mert a modern eszközrendszer csak a környezeti információk teljesszerű ismerete birtokában működtethető gazdaságosan. Fontos célkitűzés a környezeti információkat biztosító rendszerek kialakítása, fejlesztése, az információk hatékony terjesztése.

TÁVHŐSZOLGÁLTATÁS

A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. számú törvény 2011. március 31-i hatállyal megvonta a távhőtermelők és szolgáltatók saját árképzési jogát és befagyasztotta az addig alkalmazott díjakat. 2011. október 1-től az 50/2011. (IX.30.) és az 51/2011. (IX.30.) NFM rendeletekkel hatósági ármegállapítási hatáskörbe került mind a távhő termelés, mind a lakossági hőértékesítés díja, valamint a távhőszolgáltatók rentábilis működésének biztosítása érdekében támogatási rendszer került bevezetésre. A Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. (MAVIR) által folyósított támogatás forrása a korábbi kapcsolt villamosenergia termelés támogatásához a villamosenergia fogyasztói árban szereplő, az áramfogyasztók által fizetett úgynevezett kapcsolt szerkezetátalakítási díj. A támogatás a lakossági hőértékesítéshez kötött, de a támogatás mértékének megállapításával a fenti intézkedések hatására az egyéb fogyasztók részére is negatív árréssel működtetett hőszolgáltatás finanszírozására is lehetőséget nyújt a regulátor. A díjak és támogatások mértékének megállapítási mechanizmusa nem ismert, és az eddigi gyakorlat alapján kiszámíthatatlannak tűnik. Társaságunk számára az elmúlt években jelentős fejlesztési források képződtek – 2012. évben 282 millió Ft, 2013. évben 424 millió Ft, 2014. évben már csak 139 millió Ft forrás képződött – a 2014. október 1-től hatályos ár és támogatási mérték azonban már nem ad lehetőséget az előző évekhez hasonló fejlesztésekre.

Sajnálatos módon a legutolsó hőenergia ár és támogatás megállapítás mértéke már csak 2 %-os nyereséget biztosít, így még az értékcsökkenés nyújtotta forrással lehetőség van a legszükségesebb fejlesztésekre.

Tekintettel arra, hogy az előző rendeletek hatályba lépését követően bevezetésre került rezsicsökkentések tovább fokozták a cég hatósági ármegállapítástól és támogatástól való kitettségét, a stratégiai tervünkben meghatározott feladatok megvalósíthatósága még a rövidtávú célok esetén is bizonytalan.

A változó gazdasági szabályozók és működési feltételek ismeretében, a tulajdonosi elvárás a nyereséges gazdálkodás mellett a városi távhőfogyasztók elégedettségének javítása, a vállalati információs rendszer további fejlesztése, egyedi vevői igények kielégítésének lehetővé tétele.

Rövidtávú terveikben szerepel a szolgáltatói hőközpontok szétválasztásának folytatása. A meglévő, nagy kiterjedésű, szolgáltatói hőközpontokból üzemeltetett szolgáltatási területek szétválasztása a cél. Ennek megvalósulásával a kisebb körzetekben (épületenként) lesz lehetőség a felhasználói igények magasabb szintű, rugalmas kielégítésére. Tervezett beruházás a Május 1. téren 5 db új, egyenként 550 KW hőteljesítményű hőközpont, míg az Északi körúton 1 db új 350 KW hőteljesítményű központ kialakítása. A Jóságvárosi lakótelepen lévő hőközpont kialakítására a Társaság pályázatot kíván benyújtani. A projekt a kohéziós alapról támogatott Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program keretében valósulhatna meg nyertes pályázat esetén.

Hosszabb távú tervek között fogalmazódik meg az Örökösöldi lakótelep használati melegvíz ellátásának geotermikus energiahordozó bázisra történő helyezése, kiegészítő jelleggel figyelembe véve a napelemes villamos energiatermelés lehetőségét is. A projekt a 2015-ben megjelenő KEHOP pályázati konstrukció keretein belül is megvalósítható lenne.

TEMETKEZÉSI SZOLGÁLTATÁS

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat közszolgáltatási szerződés keretein belül biztosítja a temetők fenntartását és üzemeltetést, mint önkormányzati kötelező feladatot. Elsőrendű feladat az elavult vállalati működési forma megszüntetése, és a cég átalakítása a Társasági törvény hatálya alá tartozó gazdasági társasággá (Kft). Ehhez szükséges a megyei tulajdonosokkal a kapcsolatfelvétel a vállalat jövőjéről. A pályázati lehetőségek függvényében felmerülhet a hamvasztó építése is Nyíregyházán.

Folytatódhatnak az előző ciklusban megkezdett fejlesztések, mint pl. a Korányi úti ravatalozó melletti gépjármű parkoló helyek kialakítása, a Pazonyi út felőli kerítés felújítása.

ÖSSZEZÉS

Nyíregyháza Megyei Jogú Város gazdasági programja a 2015-2019 közötti időszakra határozza meg a település legfontosabb gazdaságfejlesztési irányait. Az önkormányzati struktúra és feladatrendszer átalakulását követően felértékelődött a városfejlesztési szerepkörből adódó felelősségi kör. Nyíregyházának viszont nemcsak saját lakosságának elvárásaival szemben kell megfelelnie, hanem - amellett, hogy bátran kell viselni - egyben maximálisan meg kell felelni a megyei gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, kulturális, közigazgatási, közszolgáltatási **centrum pozíciójából** fakadó elvárásoknak is. Ennek az elvárásnak csak akkor tudunk megfelelni, ha adottságainkat és lehetőségeinket hatékonyan kihasználjuk. Legfontosabb feladataink az elkövetkezendő időszakban:

- ❖ Kihhasználva az autópálya adta előnyöket a Nyugati elkerülő út mentén Ipari park kialakítása, ezzel tökéreos befektetői kör idevonása, mert a **munkahelyteremtés** lehet a térségi elmaradottság felszámolásának legbiztosabb útja.
- ❖ Erősíteni kell a város **lakosságmegetartó** erejét, ennek érdekében segíteni kell a pályakezdők letelepedését. Ki kell dolgozni az anyagi támogatások rendszerét a lakásvásárlás, illetve telekalakítás területén.
- ❖ Kiemelt terület a **turizmus fejlesztése**, ennek érdekében az idegenforgalmi adóból származó adóforintokat a ciklus valamennyi évében vissza kell fordítani az ágazatba.
- ❖ A **humán közszolgáltatások** területén minden lehetséges eszközzel segítenünk kell a rászorulóknak helyzetén, ha kell új támogatási formákat kell életre hívni, hogy Városunkban ne maradjon senki ellátás nélkül.
- ❖ Bár saját fenntartásban nincsenek oktatási intézmények, a működtető intézményeken és a közvetlen pályázatok útján segíteni kell az **oktatás színvonalának megőrzését**. A Közgyűlésnek megválasztása utáni év március 31-ig kell nyilatkoznia, hogy képes-e továbbra is az intézmények működtetését vállalni. A döntés 5 évre szól. A köznevelési törvény, a város gazdasági helyzete ennél gyakrabban változik, de jelen

ismereteink szerint az állami fenntartású köznevelési intézmények működtetését biztosítani tudjuk. Az erre vonatkozó határozat a 2015. évi költségvetés részeként fogalmazódik meg.

- ❖ Az Európai Unió fejlesztéssel létrejött **közösségi tér** tartalmas és vonzó programokkal történő megtöltése nagy kihívás az elkövetkezendő időszakban, de meg kell ragadni minden lehetőséget, a – lakosság és az idelátogatók szórakoztatásán túlmenően - hogy a létesítmény fenntartásának, üzemeltetésének költségeit minél nagyobb arányban kompenzáljuk.
- ❖ A többségében önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok által nyújtott **településüzemeltetési szolgáltatások színvonalát** meg kell őrizni és fejleszteni kell. A költségvetési pénzeszközök felhasználásának hatékonysága érdekében meg kell tartani gazdaságuk felügyeletének jelenlegi szoros monitoringját.
- ❖ Hathatós intézkedéseket kell hoznunk az egyik legkedvezőtlenebb környezeti folyamat a levegőszennyezés megállításával kapcsolatosan. Ez az elkövetkezendő időszakban évről-évre nagyobb költségvetési pénzeszköz biztosítását követeli meg.
- ❖ Fenti célok megvalósításához elsősorban a Városunk részére a Gazdasági Program időszakára fenntartott Európai Unió pénzeszközöket kívánjuk felhasználni, de a saját bevételeinkből származó valamennyi többletforrást a lakosság által megfogalmazódó jogos igények kielégítésére kívánjuk fordítani.
- ❖ A program megvalósulásának érdekében az adott évek költségvetéseinek elkészítése során figyelembe kell venni a programban meghatározott törekvéseket, valamint az adott év pénzügyi lehetőségeit, pályázati forrásait.
- ❖ A jövőben is fenn kell tartanunk a jó kapcsolatot a város életét jelentős mértékben befolyásoló gazdasági szereplőkkel, intézményfenntartókkal, rendvédelmi feladatot ellátó és a minden területen jelenlévő, aktív szerepet vállaló civil szervezetekkel. Továbbra is támogatni kívánjuk a város területén működő nemzetiségi önkormányzatokat.

A Gazdasági Program, mint minden terv annyit ér, amennyi megvalósul belőle. Az elmúlt négy év erőfeszítésének eredményeként megkaptuk a lehetőséget az újabb bizonyításra. Remélhetőleg ez a program is segíti igazolni az itt élőknek azt a tényt, hogy Magyarország egyik legnagyobb, komoly fejlődést bemutató városában élünk, ezért legyünk büszkék rá.

Nyíregyháza, 2015. március 26.

Dr. Kovács Ferenc